

REBOLUSYONARYO A DYARYO TI UMILI TI AMIANAN-LAUD A LUZON

DANGADANG

ABRIL-HUNYO 2002

TAWEN 16 BLG 2

P5.00

IPASA NO MABÁSA

Petpetan Dagiti Prinsipyo

Sagrapien ti Ad-adu Pay a Bunga ti Agraryo a Rebolusyon

NASUROK 65,000 A MANNALON ITI ILOCOS KEN Kordilyera ti nakabenepisyo kadagiti bunga ti agraryo a rebolusyon. Relatibo a bassit pay dagiti nagun-od tayo a balligi, ngem napateg ken napnuan adal para kadatayo a masa, ken senyal ti ad-adu pay a balligi. Babaen kadagiti naisayangkat a programa iti AgReb, masagsagrap tayon ti agdama a bunga ti rebolusyon numan saan tayo pay a nadanon ti pinal a balligi.

Iti panangisayangkat iti AgReb, nadumaduma dagiti kapadasan tayo nga umili. Salamat iti Maikadua a Naindaklan a Tignayan a Panagilinteg, positibo ti resulta dagiti programa. Numan pay adda dagiti sumagmamano a negatibo a kapadasan, nabaknang met ti adal a madaw tayo kadagitoy.

para kadagiti singasing, komentaryo, agsurat iti e-m@il address ti Dangadang

dangadang2002@yahoo.com

Sagrapen ti Ad-adu pay a Bunga	
Ti Agraryo a Rebolusyon	1
Balligi iti AgReb	
Ibaba ti Interes iti Utang	
Punasen ti Usura iti Kaaw-awayan	6
Kabataan iti Kaaw-awayan	
Tumiptipon iti Dangadang	11
Panagbukel iti Sangay ti Partido	16
Pito a kinaulbod ti	
imperyalista nga US.....	20
Ibutaktak ken Supiaten	
dagiti Kontras a sumsumrek iti ICR ..	25
Ammoyo Kadi?	27
Ambus insayangkat ti FZAC.....	28
Damag ken Adal	29
PIDBAK.....	34
Seksyon Kultural	35
Manuel	36

Ti **DANGADANG** ket rebolusyonaryo a dyaryo ti umili iti Amianan-Laud a Luzon. Kas dyaryo ti umili, ditoy a maipablaak dagiti kinapudno a laplappedan ken kalkaluban dagiti agturturay a dasig, dagiti damag ken impormasyon a saan a rummuar kadagiti dyaryo, radyo, ken pagiwarnak a kontrol dagiti managgundaway ken manangidadanes a dasig.

Ti **DANGADANG** ket rummuar kada tallo a bulan iti tarabay ti Partido Komunista ti Pilipinas. Tapno naan-anay nga agserbi daytoy kas boses ti umili, dawaten mi nga ipatulod yo dagiti damdamag, komentaryo, kanta, iskit, daniw, drowing, ken dadduma pay a kayat tayo a maipablaak. Kasta met a silulukat kami iti aniaman a dillaw, obserbasyon, ken singasing.

Pagtitinnulongan tayo a padur-asen ti **DANGADANG**. Ti lima a piso a presyo ti dyaryo tayo ket bassit a boluntaryo a donasyon tapno masuporta ti agtultuloy a panagruar na.

Kontra-Pyudal a Dangadang

Maibilang kadagiti positibo a kapadasan ket ti pannakaingato ti sueldo dagiti mangmangged-talon. Babaen iti panagtignay dagiti mangmangged-talon iti Ilocos, nagun-od da ti nayon a P20-30 iti inaldaw a sueldo (naistorya iti Enero-Marso 2002 isyu ti *Dangadang*). Iti met sabali pay a kapadasan, balligi ti kontra-usura a kampanya iti Ilocos ken iti maysa a paset ti amianan a Kordilyera (kitaen iti panid 7 iti daytoy nga isyu). Kadagitoy a kampanya iti AgReb, nalatak nga adal ti **husto nga aplikasyon ti linya** ti kontra-pyudal a dangadang ken panangikeddeng iti husto a target. No nangato wenno nalabes unay ti target, syempre ket agmintis.

Maysa pay a napateg nga adal ditoy ket ti **dangadang a masa** kas integral wenno di-maisina a paset ti AgReb. Nasamsam-it ti balligi no imbunga ti mismo a panagtignay ken dangadang tayo, no nagtaud iti mismo a ling-et ken sakripisyo tayo. Kas iti apoy a mangtenneb ken mangpatadem iti buneng, ti dangadang a masa ket mangpatibker iti tured ken pakinakem tayo nga agrebolusyon. Babaen iti dangadang a masa, maipasagepsep iti panunot tayo: mabalin a magun-od dagiti tarigagay tayo, saan a babaen iti maymaysa a tao, no di ket babaen iti nagtitipon a pigsa ken kolektibo a panagtignay tayo. Babaen iti dangadang a masa, umir-irut ti panagkakadua ken panagkaykaysa tayo. Naregregta ti partisipasyon tayo. Ken ngumatngato ti panagtalek tayo iti bukod a kabaelan.

Isu a malaksid kadagiti kongkreto a benepisyo ti AgReb (sueldo, nayon a produksyon, kdp.), adda met dagiti “saan a kongkreto” ngem napateg met laeng a bunga (abante a kapanunotan, panagdur-as ti kabaelan, panagtitinnulong, kinaregta, kdp.)

Dakkel a balligi dagitoy no ikompara tayo iti napalabas no sadino nga awan pay dagiti rebolusyonaryo nga organisasyon masa (ROM) tayo, di tayo pay ammo nga adalen ken amirisen ti pannakagundaway ken pannakaidadanis tayo, naibalud ken nakaturog ti panunot tayo, ken pagarup tayo a ti agdama a kasasaad ket gagangay ken di tayo kabaelan a baliwan.

Dayta a kasasaad ket isu’t kayat ti reaksyonaryo a gobyerno nga agtalinaed. Isu’t panggep dagiti *dole-out projects* nga ipadpadawat da kas iti naduma-

Kadagiti Grupo a Pangorganisa dagiti Mannalon (POG), nakabukel ken napadur-as tayo ti bayanihan iti panagraep, panagapit, panagpalawa iti payaw, panangisimpa wenno panagaramid iti irigasyon, panagbunag kadagiti materyales, kdp.

duma a programa iti agrikultura (CECAP, CHARMP, CASCADE). Aginlalaing ti gobyerno, kasta met dagiti kakumplot na a repormista nga NGO, a mangisangpet ken mangiyawis iti pondo ken proyekto. No adda man maitulong dagitoy, apagiit laeng. Pannakaallilaw, pannakapukaw ti respeto tayo iti bukod a bagí, ken panagdependar iti ipalimos ti gobyerno ti ipaáy dagitoy.

Dagiti *dole-out projects* ti gobyerno ken repormista a grupo ket kasla kendi a pangay-ayo tapno saan nga agriri ti ubing, wenno *paracetamol* a maipatomar iti pasyente nga agsakit iti malaria. Kayat na a saoen, saan da a risuten dagiti batayan a problema tayo, no di ketdi lallalo a maigalut tayo iti managgundaway a sistema, mailumlom iti utang, agdependar kadagiti imported nga abono ken pestisidyo, ken pagganansyaan dagiti imperyalista (kitaen iti *Prayer* iti *Repormismo*, Nobyembre 2001 nga isyu ti *Ramut*).

Adda dagiti panawen nga umisu ti *dole-out* – no tiempo ti kalamidad kas iti bagyo, ginggined, ken dadduma pay a didigra kas iti ebakwasyon gapu iti militarisasyon ken *food blockade* wenno panangipariti ti militar iti panagserrek ti taraon kadagiti baryo gapu iti suspetsa a mapan daytoy iti NPA. Rumbeng laeng a mawarasan tayo nga umili iti relief goods kas iti bagas ken delata, ken maikkan tayo ti tulong para iti rehabilitation wenno pannakaisimpa dagiti naperdi a sanikua ken pagbiagan. Husto laeng dagiti insayangkat ti tignayan tayo a programa a *relief & rehabilitation*. Maiduma daytoy iti kadawyan nga aramid ti gubyerno no sadino a ti pondo ket makurakot ken tedda laeng ti iwaras da, ken mausar pay ketdi para iti panagpammarang a managtulong dagiti politiko.

Iti bangir na, di na kayat a saoen a supiaten tayo amin nga iserrek ti gobyerno. (Saan tayo a kumontra iti panagdur-as; ngem kumontra tayo iti panagdur-

as a para laeng iti agturturay a dasig.) Rumbeng a kiddawen tayo nga ited ti gobyerno dagiti panggimong a serbisyo kas iti rangtay, kalsada, irigasyon, eskuelaan, klinika, kdp. Daya ket rebbengen ti gobyerno. Ti met rebbengen tayo ket gun-

oden dagitoy babaen iti dangadang a masa: ibutaktak ken supiaten tayo ti panagkurakot da iti pondo, disarmaan wenno ikkaten tayo dagiti palab-og a nakakabit kadagiti iserrek da a proyekto, ken siguraduen tayo a ti proyekto ket pudno nga agserbi iti umili ken rebolusyon.

Kooperatiba

Kadagiti kooperatiba, ti kadur-asan ken kadakkelan ti nagun-od ket ti bayanihan (alluyon, ub-ubbo, ammoyo, innabuyog, binnadang, kumpang, gamal, maskol, alos, angkas, *labor exchange*, kdp.) Kasta met ti *rice coop*. Dagitoy ket **simple a porma ti kooperatiba**. Awan wenno bassit laeng ti kasapulan a pondo ken materyales. Siguden nga ar-aramiden tayo, isu a saan a kasapulan ti treyning.

Kadagiti Grupo a Pangorganisa dagiti Mannalon (POG), nakabukel ken napadur-as tayo ti bayanihan iti panagraep, panagani, panagpalawa iti payaw, panangisimpa wenno panagaramid iti irigasyon, panagbunag kadagiti materyales, kdp. Iti abagatan nga Abra, dagiti Grupo a Pangorganisa iti Kaba-baihan (WOG) ket nakaaramid iti komon nga uma.

Iti sumagmamano a baryo ti Kalinga ken Abra, adda met organisasyon ti mannalon a nagtitinnulong a nagaramid kadagiti payaw. Dagiti kelleng ket nagbibingayan dagiti kameng da a nakurapay ken nababa-nga-akintengnga a mannalon.

Saan a matawaran ti kinapateg ti alluyon. Kas iti dangadang a masa, mapanday met laeng ti kolektibo a panagtignay, panagtitinnulong, panagkakadua, ken kinaregta tayo.

Iti bangir na, adda met negatibo a kapadasan tayo kadagiti dadduma a klase ti koop partikular iti *credit coop*, *consumers coop* (*coop store*), ken *marketing coop*. Ngamin, dagitoy ket komplikado a klase ti koop. No nasapa unay a maibangon ken saan pay a nagun-od dagiti rekisitos, makabuong iti ulo dagiti tumaud a problema. Kadawyan nga iyuray tayo iti NPA ti panangrisut kadagitoy. Wenno kadawyan ket mabangkrap ti koop gapu kadagiti utang a saan a mabaybayadan.

Maysa pay, adda dagiti koop tayo a “CDA-type” – sumursurot wenno impluwensyado iti repormista nga oryentasyon nga isak-saknap ti Cooperative Development Authority - ahensya nga us-usaren ti gobyer-no. Iti damo a buya, kasla mayat ti prinsipyo ken sistema dagiti CDA-type a koop. Iti aktwal, dagitoy ket awan ti naindasigan a takder da para kadagiti marigrigat (*class bias*), nakaturong iti panagganansya (*profit-oriented*), ken nakabalangkas iti burges a sistema.

Kasapulan pay a maisimpa ti oryentasyon dagiti ibangbangon tayo a koop.

Kadagiti komplikado a tipo ti koop, ti kangrunaan a rekisito ket nangato a tukad ti politikal a konsolidasyon dagiti organisasyon tayo ken panagadal iti rebolusyonaryo a kooperatibismo. Ngem saan nga umanay daytoy. Kasapulan pay ti pondo, literasya, treyning iti panagkuenta (*accounting and bookkeeping*), komitment ken disiplina iti panangipatungpal

kadagiti patakaran ti koop. Adu pay nga oras ti mausar iti panangsango tayo iti koop (panaggatang, panagkuenta, panag-odit, imbentaryo, kdpj).

Kadagiti sumaruno a panawen, nasaysayaat nga ikarigatan tayo a gun-oden dagiti rekisitos sakbay a mangibangon kadagiti komplikado a koop.

Sosyo-Ekonomiko a Proyekto

Napatpateg ti kontra-pyudal a dangadang ngem ti sosyo-ekonomiko a proyekto (SEP) para iti panangiyabante iti AgReb. Ngem adda dagiti lugar aglalo kadagiti nasulineken a luglugar iti Kordilyera no sadino a saan a nalatak ti pyudal a panaggundaway. Nupay kasta, adda latta dagiti lokal a porma ti panaggundaway a rum-beng a masukisok ken masango iti umannatop a wagas. Annadan tayo a saan nga agturong iti “Kannigid” a kamali kas iti panangtarget kadagiti baknang a mannalon.

Iti kabuklan ti Kordilyera, ti kontra-pyudal a dangadang ket nakapauneg iti kontra-imperyalista ken kontra-pasista a dangadang.

Iti kabuklan ti Kordilyera, ti kontra-pyudal a dangadang ket nakapauneg iti kontra-imperyalista ken kontra-pasista a dangadang. Ti target ket militarisasyon, dam, minas, kontra-umili a linlinteg, ken repormista nga SEP a manggulgulo, mangag-agaw, ken mangperperdi iti ili ken pagbiagan tayo. Kagiddan dagitoy a politikal a dangadang, kasapulan tayo met dagiti kongkreto a benepisyo a pang-ekonomya aglalo ta atrasado ti produksyon iti kabambantayan. Magun-od dagitoy a benepisyo babaen kadagiti SEP.

Iti kabuklan, dakkel ti naitulong dagiti SEP tayo aglalo kadagiti nasulineken a luglugar ti Kordilyera no sadino a limitado ken atrasado ti ramit iti produksyon. Dagiti rebolusyonaryo nga SEP ket nakatulong iti panangpalag-an iti rigat ken panangpadur-as bassit iti produksyon, aglalo ta nasurot ti husto nga oryentasyon (kitaen ti Enero-Marso 2002 isyu ti *Dangadang*). Maibilang kadagiti SEP tayo ti

panangibangon iti pandayan, kiskisan, *waterworks*, *micro-hydro* para iti kuryente ken silaw, dispersal ti dinguen ken bin-i, panangpadur-as iti ramit iti produksyon, panagusar iti organiko nga abono, ken adu pay.

Dakkel ti epekto (*impact*) ti ngimmatuan ti produksyon iti pagay iti sumagmamano a baryo ti Kalinga babaen iti SEP a panagusar iti organiko nga abono (marapait kas abono iti pagay). Positibo daytoy a kapadasan gapu ta nasurot ti husto nga oryentasyon - **agrugi iti simple** ken awan ti kasapulan a pondo, dagiti materyales a mausar ket aggapu iti lokalidad ken saan a kasapulan a magatang, nalaka a maadal ken isuro tayo mismo kadagiti pada tayo a mannalon, ken dagus a makita ti benepisyo. Napadur-as ti syentipiko a kaammuan tayo. Mabalin pay a mapalawa ti sakup daytoy babaen kadagiti *farmers seminar* wenno innadal dagiti mannalon tapno agsisinnukat iti kapadasan ken agiwayat kadagiti eksperimento para iti panangpadur-as iti produksyon.

Maysa pay a pagwadan nga SEP ket ti *waterworks* a proyekto iti maysa a baryo ti Mountain Province. Natadem a naitudo ti tulbek wenno **kagyat a kangrunaan a kasapulan ti baryo** - napigsa ti gagar

ti umili a marisut ti kinakurang iti danum - isu a naregta ti partisipasyon da. Adal ditoy ti nannad a panagpili no ania ti SEP nga isayangkat. Maysa pay, nausar ti dangadang a masa (petisyon ken delegasyon), kasta met ti mobilisasyon masa (panagbunag ti tubo).

Adda met dagiti sumagmamano a pagkapuyan tayo pagkadagiti SEP.

Maysa ditoy ket ti nabatbati pay nga ipus ti ekonomismo, wenno nalabes a panagpokus iti ekonomya nga awan wenno kurang ti kabatog a politikal a konsolidasyon ti ROM. Maysa pay ket ti agrurutap nga SEP iti maymaysa a baryo - “bumukol” daytoy ken maawanan ti pokus wenno maigalut ti atensyon dagiti ROM iti kinaadu ti maasikaso a proyekto a saan met a naka-

tutok iti kagyat a kangrunaan a kasapulan ti baryo. Rumbeng nga agbatay tayo iti tukad ti kabaelan tayo a tamingen. Maysa pay ket ti kinakurang ti treyning tayo nangnangruna iti *management* wenno panagtagming iti proyekto, panagtarimaan kadagiti makina (mekanikal ken elektrikal), ken syentipiko a kaammuan iti agrikultura. Nayon ken dakkel a tulong koma no adda dagiti maorganisa nga eksperto kas iti *engineer* ken *agriculturist*.

Iyunay-unay tayo dagiti salik para iti panagbaligi ti aniaman a klase ti SEP: politikal a konsolidasyon ti ROM, dangadang wenno mobilisasyon masa, maksimisasyon ti bayanihan ken lokal wenno sigud a kaammuan ti umili, nakaturong iti kagyat a kangrunaan a kasapulan ti baryo, dagus a kongkreto a benepisyo para iti kaaduan aglalo dagiti marigrigat a saray, agrugi iti simple, nalaka a maiwanwan, agusar iti lokal a materyales, ken mangpadur-as iti syentipiko a kaammuan tayo.

Kadagiti sumaruno nga isyu ti *Dangadang*, binsa-binsaen tayon to nga adalen ti dadduma pay a kapadasan.

Lugar ti AgReb iti Kabuklan a Rebolusyon

Nadumaduma ti porma dagiti programa iti AgReb, ngem addaan maymaysa a panggep. Iti ababa a sarita, panggep ti AgReb a marisut dagiti panagrigigat tayo a dasig a mannalon tapno pumigpiga ti pakinakem tayo nga agrebolusyon. Babaen iti AgReb, addang-addang a marisut inggana mapunas dagiti pyudal ken mala-pyudal a pannakagundaway tayo (kinaawan wenno kinakurang ti

Dakkel ti epekto (impact) ti ngimmatuan ti produksyon iti pagay iti sumagmamano a baryo ti Kalinga babaen iti SEP a panagusar iti organiko nga abono (marapait kas abono iti pagay). Positibo daytoy a kapadasan gapu ta nasurot ti husto nga oryentasyon - agrugi iti simple

daga gapu iti monopolyo dagiti apo't daga, managgundaway nga abang iti daga, usura wenno nangato nga interes iti pautang, kdp). Partikular iti Kordilyera, panggep ti AgReb a marisut ti nailian a pannakaidadan dagiti nailian a minority (dinainkalinteg a lininteg iti daga, panaggamgam kadagiti nagtaudan a daga para iti makaperdi a proyekto kas iti minas ken dam, ken atrasado a produksyon nga imbunga ti historikal a panangipaidam ti gobyerno kadagiti panggimong a serbisyo).

Ti agraryo a rebolusyon (AgReb) ket kangrunaan a tulbek (*susing kawing*) iti panagabante ti nailian-demokratiko a rebolusyon iti kaaw-awayan. Gapu

ta datayo a mannalon ti kaaduan a mangbukbukel iti populasyon iti pagilian, rumbeng laeng a ti rebolusyon ket nangnangruna nga agpaáy kadatayo. Isu't kaipapanan ti **demokratiko** a galad ti rebolusyon: agserbi para iti kaaduan.

Ti AgReb ket maysa kadagiti tallo a rebbengen ti rebolusyon iti kaaw-awayan, kabatog ti armado a pannakidangadang ken panangipasdek kadagiti base a masa. Diyalektikal ti relasyon daytoy a tallo. Kayat na a saoen, saan a makaabante ti maysa kadagitoy no mabaybay-an ti dadduma. Dumur-as met ti maysa no dumur-as ti dadduma. Ngarud, managparnuay nga iyabante tayo dagitoy a tallo.

Balligi iti AgReb

Ibaba ti Interes iti Utang Punasen ti Usura iti Kaaw-awayan

Ti kampanya para iti panangipababa iti interes iti utang ket paset ti minimum a programa ti Agraryo a Rebolusyon (AgReb) nga iwaywayat tayo kadagiti sona a gerilya. Daytoy ket umuna nga addang iti pananggun-od iti pannakapunas ti usura iti kaaw-awayan.

Ti usura ket panagpautang nga addaan nakangatngato nga interes wenno anak ti utang. Ti interes a nangatngato ngem 12% kada tawen wenno 1% kada bulan ket maibilang nga usura. Daytoy ket kadawyan nga ar-aramiden dagiti apo't daga ken komersyante-usurero. Kuarta wenno *farm inputs* (abono, pestisidyo, bin-i) ti ipautang da kadatayo a mannalon. Nadagsen a problema daytoy kadatayo, aglalo dagiti marigrigat ken nababa-nga-akintengnga a mannalon. Saan a makaanay ti maysa laeng a *crop-*

ping a pagay para kadagiti batayan a kasapulan ti pamilya. Kasapulan unay nga agmula tayo pay ti *cash crop*.

Kadagiti lugar a naipauneg iti mala-pyudal a sistema, saan tayo a makaproduksyon no awan ti mautang a pagpuonan a mausar iti nadumaduma a gastos – bayad ti bin-i, abono, pestisidyo, wenno gasolina; abang iti traktora wenno nuang; tangdan dagiti katinnulong iti panagmula, panagsibog, ken dadduma pay a trabaho iti produksyon a saan a kaya ti pamilya tayo a bukodan nga aramiden. Daytoy a kasasaad ti gunggundawayan dagiti usurero. Gapu ta ammo da a kasapulan tayo unay a makautang, idiktat da ti nakangatngato a tantos ti interes. Maysa daytoy kadagiti mala-pyudal a panaggundaway a sagsagrapen tayo iti kaaw-awayan.

Nasaknap nga Usura iti Kapatagan Pumigpigs metten uray iti Kabambantayan

Nasaknap ken napalalo ti usura kadagiti amin a paset ti Ilocos. Ti agdama nga interes ket dumanon iti 120% kada tawen wenno 10% iti kada bulan. Isu a no umutang ka ti P7,000 para iti puonan iti tabako, agbayad ka ti P700 kada bulan. Iti kada panagmula iti tabako, mapan nga uppat agingga lima a bulan sakbay a makapataud ka ti pagbayad. Kaipapanan na a ti P7,000 nga ipautang ti usurero ket aganak iti P3,500 wenno kagudua iti puonam iti uneg ti lima a bulan laeng. No dadduma pay ketdi ket ikissayen dagiti usurero ti interes iti tallo a bulan. Isu a no P7,000 ti inutang mo, P4,900 laengen ti aktwal a maalam a pagpuonan. Naikissay ngaminen ti P2,100 a kas bayad iti interes iti tallo a bulan.

Uray iti sumagmamano a paset ti Kordilyera ket napigsan ti usura. Daytoy ti mapaspasamak numan adda pay laeng dagiti nainsigudan a sistema ti kooperasyon. Iti maysa a baryo (ikoda tayo iti nagan a Rang-ay) dimmanonen iti 10% kada bulan ti interes ti pautang. Uray dagiti kooperatiba a serbisyo ti konsepto a nakaibangonan na ket naapektaranen iti managgundaway a mala-pyudal a sistema ti pautang.

Kasapulan a maadal tayo ti husto a linya ken praktika ti pannakaiwayat ti kampanya para iti pannakapunas ti usura. Kitaen tayo dagiti praktika kadagiti sona a gerilya iti Ilocos ken Kordilyera.

Pannakaipababa ti Interes Addang a Pangrugian

Idi Marso 2002 iti maysa a baryo ti Ilocos (ikoda tayo iti nagan a Nagbayogan) nagballigi dagiti mannalon iti kampanya a panangipababa iti interes ti agdama nga utang. Naipababa iti 5% ti interes manipud iti 10% kada bulan. Daytoy a gatad ket dakkal a balligi para iti panangpalag-an iti bakbak-layen dagiti mannalon nga utang.

Ti balligi iti baryo Nagbayogan ket resulta ti

napinget, naregta, ken agtultuloy a kampanya dagiti mannalon kontra iti usura. Ti kampanya ket indauluan ti Grupo a Pangorganisa (GP wenno OG) iti baryo. Iti tulong ti NPA, nailawlawag kadagiti kameng ti GP no ania ti usura ken apay a manang-gundaway daytoy. Nailawlawag met ti husto a wagas ti panangisayangkat iti kontra-usura a kampanya.

Agingga nga agtaltalinaed ti pyudal ken mala-

pyudal a panaggundaway iti kaw-awayan, saan a maaddaan dagiti marig-rigat a mannalon ken nababa-nga-akintengnga a mannalon ti bukod a puonan para iti produk-syon. Ditoy a kasapulan dagiti natibker ken nadur-as a rebolusyonaryo nga organisasyon dagiti masa a mannalon, ti *Pamban-*

sang Katipunan ng mga Magsasaka (PKM). Ti pannakaiwayat ti kampanya para iti panangipababa iti interes iti utang ket isu ti umuna nga addang iti pannakapunas ti usura.

Iti sumaruno nga addang, iwar-das ken iplano ti PKM iti lokalidad ti nadumaduma a pamuspusan tapno maaddaan dagiti mannalon ti urnong a kuarta. No maipababa ti interes iti utang, kaipapanan na met a dakdakkal a paset ti produkto da ti agpaay iti batayan a kasa-pulan. Gapu ditoy, mabalinaen da ti

agidulin uray saggabassit laeng a gatad. Dagitoy a saggabassit ket dumakkal no maurnong. No addan ti naurnong, mabalinaen a buklen ti PKM ti maysa a *credit cooperative*. Ditoy a bumulod dagiti man-nalon. Bassit pay ti mabulod iti rugi ngem babaen iti kanayon a praktika ti kampanya iti panangipababa iti interes iti utang ken panagurnong, dumakdakkal met ti maidulin dagiti mannalon. Dumakdakkal met ti pondo ti kooperatiba da. Iti bangir, na bumassit met ti gatad nga utangen da iti usurero. Mapadur-as daytoy agingga a saanen a kasapulan nga umutang iti usurero ken kabaelanen ti *credit* koop a

**Agingga
nga agtaltalinaed ti
pyudal ken mala-pyudal
a panaggundaway iti
kaw-awayan, saan a
maaddaan dagiti
marigrigat a mannalon
ken nababa-nga-
akintengnga a mannalon
ti bukod a puonan para
iti produksyon.**

suportaon ti intero a pondo a kasapulan ni mannalon iti produksyon.

Punasen dagiti di nainkalintegang nga utang

Nagballigi met ti kampanya para iti pannakapunas dagiti saan a nainkalintegang nga utang ken iti pannakaitantan ti panagbayad kadagiti napalabas nga utang. Nagun-od dagiti masa a mannalon ti maksimum a target – ti pannakapunas ti naurnong nga interes iti utang da iti napalabas a tallo a tawen; ken ti pannakaitantan ti pannakabayad ti prinsipal. Daytoy ket nasaknap a nagun-od dagiti masa a mannalon. Malaksid iti baryo Nagbayogan, adda pay dadduma a baryo iti Ilocos a nagbenepisyo ditoy.

Maysa a dakkel a problema dagiti mannalon nga agmulumula iti tabako iti Ilocos ket ti naurnong nga utang da iti tallo a tawen. Ngamin, nagsasaruno a tallo a tawen a nalugi da gapu ta nadadael dagiti mula da a tabako iti nasapa a panagrugi ti tudo. Imbes a makibingay dagiti usurero iti pannakalugi, ipilit da nga agbayad dagiti mannalon. “Ti saan a makabayad, saan a makautang manen” kuna da. Dagiti ketdi nagbannog a mannalon ti mangbaklay iti pannakalugi bayat a ti di nagtrabaho nga usurero ti makalusot? Saan a nainkalintegang dayta!

Numan pay ti kaaduan a nagutangan dagiti mannalon ket dagiti *koboy*, ti puonan a naipautang

ket naggapu kadagiti Trading Centers (TC). Dagiti *koboy* ket isu dagiti lokal ken babassit a komprador ti tabako, naggapu iti saray a nangato-nga-akintengnga a mannalon, baknang a mannalon, ken babassit a negosyante. Isuda ket ahente dagiti TC a kukua met dagiti dadakkel a burukrata kapitalista. Ti panagpautang ket paset ti negosyo dagiti TC. Dua ti tadem daytoy. Malaksid iti nakadadakkel a ganansya gapu iti interes a singiren da, ti panagpautang ket panangisigurado da nga agmula dagiti mannalon iti tabako tapno adda ti gatangen da iti nababa a presyo ken pagliksaban da iti dadakkel pay a ganansya.

Daytoy ti kasasaad a sinungbatan ti kampanya. Iti kapadasan dagiti masa a mannalon iti maysa pay a baryo (ikoda tayo iti nagan a Saniata) babaen iti tarabay ti NPA, epektibo nga indauluan dagiti kameng ti GP ti kampanya. Binukel da ti komprehensibo a plano – naikeddeng ti target, panawagan, galad, ken wagas ti panagtignay. Inadal da dagiti nadumaduma a posible a tarayen ti kampanya ken iti pan*Utang* a angsangko kadagitoy.

Naikeddeng a paset ti kampanya ti panangkabig kadagiti *koboy*. Kas ahente dagiti TC, nakita a dagiti *koboy* ket makatulong iti kampanya. Isuda ti mangidanon kadagiti TC iti kasasaad ken kidaw dagiti mannalon. Makatulong dagiti *koboy* a mangkumbinsi iti TC tapno agpautang iti puonan uray saan pay a nabayadan ti dati nga utang da.

Kasta met a babaen iti tulong dagiti kakadua, nakita dagiti kameng ti GP a rumbeng a maida-ulan ken mamaksimisa dagiti ligal

a panagtignay ti nalawa a masa a mannalon iti panangidaulo ti ligal nga alyansa. Inyunay-unay dagiti kakadua a paset daytoy ti panagusar iti duaan a taktika.

Iti pannakaipatungpal ti plano, husto a naiyaramid dagiti nagkaykaysaan. Tapno makabig dagiti *koboy*, inusar dagiti mannalon ti wagas a pannakitungtong ken panangkumbinsi. Daytoy ket gapu ta saan a kabusor dagiti *koboy*. Nalaka met a

***...rumbeng a maida-ulan
ken mamaksimisa dagiti
ligal a panagtignay ti
nalawa a masa a
mannalon iti
panangidaulo ti ligal nga
alyansa. Inyunay-unay
dagiti kakadua a paset
daytoy ti panagusar iti
duaan a taktika.***

nakaawat dagiti koboy iti nakalkaldaang a kasasaad dagiti mannalon gapu ta kaaduan kadakuada ket addaan met kapadasan iti panagmula iti tabako. Ti dadduma pay ket kabagian wenno gayyem dagiti nakautang a mannalon. Gapu ditoy, naipadanon kadagiti TC ti nasaknap a kiddaw dagiti mannalon. Kas insigida a nagun-od, inyatras dagiti TC ti patakaran da a “ti saan a makabayad, saan a makautang manen.”

Kabayatan na, agtultuloy ti kampanya para iti kapada a kiddaw nga inwayat ti Stop Tobacco Planters’ Exploitation (STOP-EX) maysa a ligal nga alyansa dagiti mannalon iti tallo a probinsya ti Ilocos. (kitaen ti Presyo ti Tabako...iti panid 33)

Kagiddan met dagiti kampanya nga insayangkat dagiti mannalon, insayangkat met ti yunit ti NPA ti panangdusa iti Philippine Tobacco Flue-Curing and Redrying Corporation, maysa nga abusado a kompanya iti tabako a nakabase idiay syudad ti Candon, Ilocos Sur. (kitaen ti PTFC & RC dinusa ti NPA iti panid30)

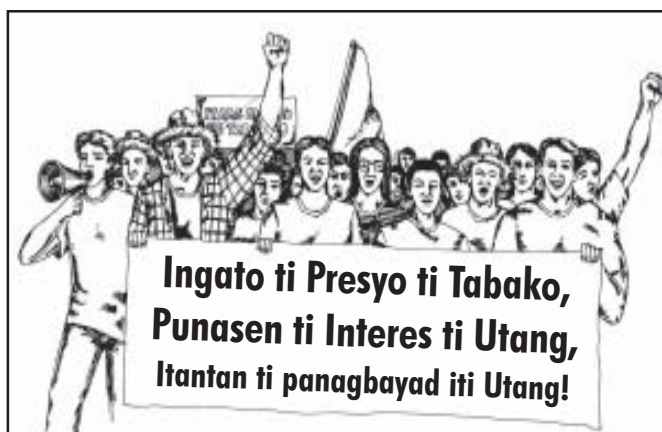
Gapu kadagiti nagdanggay nga aksyon – dagiti rebolusyonaryo nga organisasyon masa, ti nalawa nga umili iti intero nga Ilocos, ken ti NPA – nagun-od idi Marso ti nalawa a bilang ti mannalon ti tabako dagiti kiddaw da. Nagduduma iti tukad ti balligi iti nadumaduma nga ili ken probinsya.

Panangilinteg iti kooperatiba iti bagas

Kadagiti met sumagmamano a baryo iti Abra, naisayangkat ti kampanya a panangpunas iti usura nga immuneg kadagiti *rice cooperative*. Ti usura ket epekto ti napardas a panagsaknap sadiay ti mala-pyudal a panaggundaway.

Iti maysa a baryo (ikoda tayo iti nagan nga Maingel), nagballigi dagiti umili iti umuna nga addang iti panangpunas iti usura iti *rice coop* iti baryo da. Naibaba iti dua bettek ti dati nga uppata a bettek nga interes ti mabulod a 10 bettek a pagay.

Ti *rice coop* ket imbangon dagiti umili iti tarabay ti NPA idi panawen dagiti Probisyonel a Rebolusyonaryo a Gobyerno (PRG). Ti damo a konsepto

**Ingato ti Presyo ti Tabako,
Punasen ti Interes ti Utang,
Itantan ti panagbayad iti Utang!**

ken oryentasyon ti *rice coop* ket rebolusyonaryo. Serbisyo ti panggep daytoy saan a negosyo. Daytoy ket pagbulodan dagiti agkasapulan iti pagay wenno bagas. Awan interes ti mabulod ditoy. Babaen ditoy, maliklikan ti mala-pyudal a panaggundaway dagiti usurero. Dakkel a banag nga adda ti pagbulodan iti makan aglalo kadagiti marigrigat a mannalon.

Ngem idi naburak dagiti PRG, simrek dagiti managgundaway a konsepto kadagiti *rice coop*. Naala dagiti tradisyonal nga organisasyon ti

panangidaulo kadagitoy. Naikonekta dagitoy kadagiti *dole-out* a proyekto dagiti reaksyonaryo a politiko. Ti nadanon a tantos ti interes ket uppata a bettek kada panagapit iti kada 10 bettek a mabulod. (wenno 40% kada panagapit). Ngarud, ti *rice coop* ket nagbalin nga usurero - “kolektibo nga usura.”

Nagiwayat dagiti umili, babaen iti panangidaulo dagiti kameng ti GP, iti kampanya kontra iti usura kadagiti *rice coop*. Iti tulong dagiti

kakadua, naadal dagiti GP a ti agdama nga oryentasyon ti *rice coop* ket saan a nainkalinteg. Naikasa ti kampanya. Ti panawagan ket ibaba iti dua a bettek ti interes manipud iti uppata (wenno ibaba iti 50% ti agdama a tantos ti interes). Ti kampanya ket addaan perspektiba a maibaba iti minimum nga interes a saan a nadagsen kadagiti agbulod a marigrigat a mannalon.

Ngem adda dagiti baknang a mannalon a kameng ti *rice coop* a kumontra iti kampanya. Ditoy

**Iti tulong dagiti
kakadua, naadal dagiti
GP a ti agdama nga
oryentasyon ti rice coop
ket saan a
nainkalinteg. Naikasa
ti kampanya para iti
pannakapunas ti usura
iti kooperatiba.**

Tulbek kadagiti balligi iti kampanya ti AgReb ti panangsurot iti husto a linya ken ti pigsa dagiti rebolusyonaryo nga organisasyon masa. Ti napigsa a PKM ket mangisigurado iti naregta, napinget, ken agtultuloy a pannakaiwayat ti dumurdur-as a programa iti AgReb.

nga imbingay dagiti kakadua dagiti nalagom a kapadasan iti sabali a baryo. Kasapulan a mai-kombina ti innadal iti panagkumbinsi kadagiti baknang a mannalon. Naangay ti asembleya dagiti kameng ti *rice coop*. Linagom da ti pakasaritaan ti *rice coop* manipud iti orihinal nga oryentasyon ken no kasano a nagbalin nga usurero daytoy. Nailaw-lawag no ania ti usura ken no apay a manang-gundaway daytoy. Naiyunay-unay a ti usura ket saan a nainkalintegang ken kumontra iti prinsipyo ti panagtitinnulong nga isu koma ti kangrunaan a taktakderan ti maysa a kooperatiba.

Gapu ditoy, nagkaykaysa dagiti umili nga ibaba ti interes iti dua a bettek. Ti sumaruno a plano, maituloy ti kampanya agingga nga interamente a maikikat ti interes ti mabulod a pagay.

Iggeman ti husto a linya Punasen ti usura

Kadagitoy a kapadasan kadagiti sona a gerilya iti Ilocos ken Kordilyera, makita a dagiti balligi ket bunga ti pursigido ken naregta a panangiggem iti husto a linya iti kontra-usura a kampanya. Segun iti nailanad iti *Rebolusyonaryo a Tarabay iti Reporma iti Daga* (RTRD), naan-anay a mapunas ti usura babaen iti uppat a wagas:

- Kombsinsiren dagiti masa a mannalon nga agurnong ti kuarta;
- Patignayen ti organisasyon dagiti mannalon kas kooperatiba tapno mapadakkel ti maur-nong ken dadduma pay a pagkuartaan;
- Kas umuna nga addang, ipababa ti interes ti pautang iti kagudua ti agdama nga interes; mailimita ti interes iti utang iti gatad a nangatngato bassit ngem iti singsingiren dagiti bangko, makuanta daytoy basar iti prinsipal ti agdama nga utang; ken
- Punasen dagiti amin a saan a nainkalintegang nga utang, ken makuanta manen dagiti nautang iti las-ud ti napalabas a lima a

tawen, segun iti naikeddeng nga interes (nangatngato bassit ngem iti interes a singsingiren dagiti bangko) iti kondisyon nga umannugot ti asembleya dagiti kameng ti organisasyon ti mannalon.

Segun pay iti pakauna ti RTRD nga insurat ni Ka Amado Guerrero “Iti met kampanya tapno punasen ti usura, ti umuna nga addang ket ti panangipababa iti 50% ti agraraira nga interes kadagiti lugar a pagtigtignayan tayo. No ipababa tayo pay ti interes, gapu ta usura pay laeng daytoy, (sobra iti 12% iti las-ud ti maysa a tawen uray addaan kolateral nga apit), rumbeng a kanayon nga ikeddeng ti interes iti gatad nga umannugot pay nga agpautang ti agpapautang ken adda met ti benepisyo a masagrap dagiti agut-utang.”

Liklikan nga agbalin a “kannigid” ti panangiggem tayo iti kampanya— nalablabes ngem iti ikedkeddeng ti tarabay a target, kas iti maysa a kapadasan idia y baryo Rang-ay iti Abra. Gapu iti nangato unay a target iti pangipababa ti interes (20% kada tawen manipud 120%), nagtalaw laeng ti usurero a napan idia y Bangued. Kastoy met ti napasamak iti maysa a baryo iti Ilocos. Nagpatangken ti usurero. “No saan yo a kayat ti 10%, di saan! Agsapul kayo iti mautangan yo a sabali no adda!”

“Nababa unay ti interes nga innem a porsyento kada tawen. Ilemmeng laeng dagiti agpapautang dagiti kapital da. Dagiti agkasapulan unay ket sikreto met a mapan agutang kadakuada ken boluntaryo nga agbayad iti nakangatngato nga interes,” segun pay iti RTRD.

Tulbek kadagiti balligi iti kampanya ti AgReb ti panangsurot iti husto a linya ken panagsanggir dagiti rebolusyonaryo nga organisasyon masa iti bukod a pigsa. Ti napigsa a PKM ket mangisigurado iti naregta, napinget, ken agtultuloy a pannakaiwayat ti dumurdur-as a programa iti AgReb. Dagiti dangadang a masa ket pursigido a maiyabante ken maipagballigi.

Kabataan iti Kaaw-awayan Tumiptipon iti Dangadang

Isuda dagiti ubbing a dimmakel iti rigat iti kaaw-awayan. Agtalon, aguma, aggarden, agkayo, agsakdo, agbayo, agluto. Saan da a makaeskuela, agkururang iti taraon ken kawes. Babassit da pay idi simmangpet dagiti NPA iti baryo da. Agbase kadagiti balbalay da. Umay agistorya, agkanta, ken agipalawag kasilpo iti kasasaad ti gimong ken rebolusyon a saan pay a maawatan ti naganos a panunot da. Iti panaglabas ti panawen, dagiti kakadua ket imbilang dan a paset ti pamilya ken komunidad. Ammuen tayo ti nadumaduma nga istorya ti biag dagiti agtutubo a sumamsampa iti NPA manipud iti kaaw-awayan ti Ilocos ken Kordilyera.

Ka ALID

Nagbalin a paset ti PRG (probisyonal a rebolusyonaryo a gobyerno) ti baryo mi idi 1989. Miembro ti Partido ni Tatang ko ken NPA met ni Manong ko. Tumultulongak met idi iti panangitulod kadagiti surat ken karga dagiti kakadua.

Saan ko a nalpas ti Grade II gapu iti kinarigat ti pamilya mi. Kasapulan a tumulongak iti trabaho iti talon. Saan mi payen a nabaelan nga ipaospital ni

Nanang mi idi nagsakit. Saan na a kayat a mailumlom kami iti utang aglalo ta nakaron ti sakit na a kanser.

Idi 1992, napadasak ti ranggas ti militar. Todo-todo ti operasyon da idi iti baryo mi.

“Ayan ni Manong mo? Ayan dagiti NPA?” saludsod ti militar kagiddan ti panangitutok da iti M14 ken M203 kaniak. Namitlo a kinubkob da ti balay mi gapu iti pagarup da nga adda ni Manong ko ken dadduma pay nga NPA.

Impapilit dagiti militar nga ag-CAFGU kami. “No saan kayo nga ag-CAFGU, agbalin to a dapu ti ili yo!” pangta ken pammutbuteng da kadakami.

Napilitanak a nag-CAFGU. Sinuruan da kami nga agmarijuana ken agtakaw. Ti bassit-usit nga SA (*service allowance*) ket kanayon pay a maladaw iti tallo a bulan sakbay a maawat mi. Ikissay da ti P90 iti kada panaglangan mi iti duty.

Idi naminsan, kuna da nga adda kano atendaran mi a miting dagiti tribu. Ngem idi mapan kamin ket rumaut wenno agoperasyon gayam iti sabali a baryo ti aramiden mi. Gapu iti unget mi kadagiti militar, nagbartek ken nagputputok kami kalpasan ti operasyon. Kinarit mi pay dagiti Army.

Inkulong dak dagiti militar iti balay mi tapno maimbestigaran. Adda ti nangidarum iti militar a makisabsabatak kano kadagiti NPA. Impan dak iti HQ da tapno imbestigaren manen. Idi awan ti maala dagiti militar nga impormasyon, dinandanog dak.

Immikkatak iti CAFGU ket simmampaak iti NPA.

Awan ti intay mauray no saan tayo nga agtignay. Rumbeng laeng nga agrebolusyon tayo.

Kanayon ko met a lagipen ken inspirasyon dagiti kakadua ken kabagiak a martir tapno agtultuloyak iti panagtignay.

Ka AIZA

“Buridek” ti awag dagiti kakadua kaniak. Bassitak ngamin ken siak ti kaubingan iti yunit mi.

Idi addaak pay laeng iti baryo, naipaunegak iti YOG (grupo a pang-organisa dagiti agtutubo). Addaak iti hayskul idi nagrugiak a mapamulan. Kanayon nga agatendarak kadagiti innadal nga iyaramid dagiti kakadua. No maminsan, agitulodak kadagiti surat para kadakuada. Idi damo ket lima kami laeng iti grupo mi ngem gapu iti panagpamulat mi kadagiti pada mi a kabataan, dimmanon kami iti 20 ket kasapulanen a magudua ti grupo tapno mas makapaadu kami pay.

Nakaiskuelaak agingga 1st year iti kolehiyo. Ngem gapu iti kinarigat ti biag, uray unipormek ket awan ti panggatang mi. Kapilitan a nagsardengak. Pinanunot ko no anian ti aramidek. Iti daytoy a panawen, inkeddeng ko a sumampaak laengen iti NPA. Kasapulan ngamin a labanan tayo ti bulok a sistema a mangparparigat kadatayo. Nagsasangit dagiti kapamilyak idi agpakadaak kadakuada. Inrupir ko latta ti desisyon ko. Iti maudi, rinespeto dan ti desisyon ko.

Numan pay kabambantayan ti dimmakkelak, masapul latta nga agsanayak. Idi naminsan nga agkomando kami iti rangtay, masdaaw diay sumarsaruno kaniak ta biglaak a naawan. Ta gayam natinnagakon idia karayan! Natinnagak manen idi nag-*monkey crawl* kami. Ngem itatta, nasanayakon iti panagkomando.

Idi damo ket kunak no dagiti taga-ditoy laeng baryo mi ti paspasampaen da ngem adu met laeng gayam dagiti kakadua a naggapu iti sabali nga ili. Iti panagsampak, mas napaneknekak a mayat a talaga ti ipagpagna ti NPA.

Ka LIBY

Manipud kaubing ko ket nariknak ti rigat ti biag. Isu a nalakak a naawatan dagiti palawag dagiti kakadua kasilpo ti agdama a kasasaad tayo. Daytoy ti kangrunaan a gapu no apay a simmampaak iti NPA.

Siak ti innauna iti innem nga agkakabsat. Marigrigat a mannalon ti pamilya mi. Maysaak a kameng ti YOG idia baryo mi sakbay a simmampaak. Kadagiti innadal nga insayangkat ti YOG, napauneg ti pannakaawat ko iti rebolusyon.

Idi agtawenakon ti 18, nagdesisyonak a sumampa. Adda dagiti nangngeg ko a makaupay a sao kagiti sumagmamano a masa idia lugar mi. Kuna da nga apay a saanak laengen nga agiskuela. Ngem imbagak kadakuada nga ad-adu ti masursurok ken maadal ko iti uneg ti NPA. Uray no Grade VI laeng ti nadanon ko ket maawatak dagiti adu a banag. Ti NPA ket pudno a maysa a dakkel a nalabaga nga eskulaan.

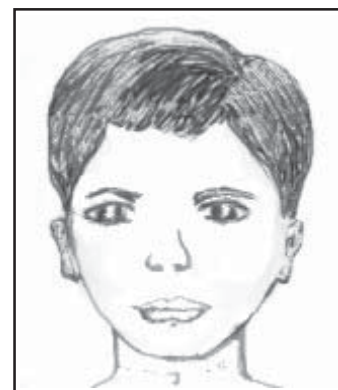
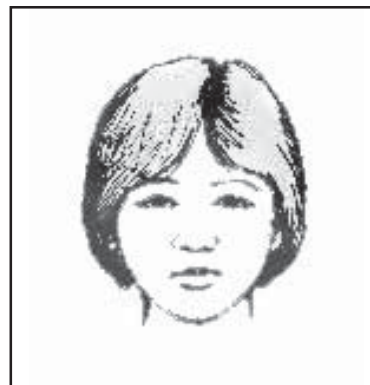
Napaneknekak pay a pammadakes laeng ti kabusor dagiti adu a mangmanggeg ko idi -- agtatakaw, mammapatay, kdpy. Ti pudno, umili ti pagserserbian ti NPA.

Ka SALENG

Kanayon dak a mapagkamalian a tomboy gapu iti nasinggit a boses ko ken ti itsurak ket saan a kas iti kaduan a lallaki. Ngem iti pudno, lalakiak.

Maysaak a kameng ti YOG idi addaak pay idia baryo. Tumultulongak iti panagtiktik iti kabusor. Ipasak a dagus kadagiti kakadua no adda impormasyon ken adda um-umay a kabusor.

Narigat a talaga ti biag mi. Aglalo ta babassit

kami pay laeng idi naulila kami iti ama. Idi dimmakkelak, simrekak a katulong iti balay ti maysa a baknang idia sentro. Inkari ti amok nga ikkannak ti nuang kalpasan ti panagserbik kenkuana. Ngem inggana malpas ti dua a tawen a kontratak, awan pulos ti inted na kaniak uray piso! Pirmi ti panangirurumen na kaniak isu nga immikkatak.

Idia ko a naawatan dagiti inad-adal mi idi iti YOG. Pudno, batay iti kapadasak, dagiti agar-ari a dasig ket manangirurumen ken managgundaway. Kayat ko a tumulong iti panggep ti rebolusyon a gibusan ti panaggundaway ken panangidadanes isu a simmampaak. Kayat ko met laeng a tumulong kadagiti padak a marigrigat.

Ka CIELO

Tawen 1984 idi tinortyur dagiti militar ni Tatang ko. Naammuan ngamin ti militar a ni Tatang ket aktibo a sumup-suporta kadagiti kakadua. Nakitak ti kinadakes dagiti kabusor. Pirmi ti unget ko iti militar! No dakkalak laeng koma, nag-NPA akon! kunak idi iti bagik.

Idi 1999, naipaunegak iti YOG. Manipud iti dati a bassit a bilang, napalawa ken napaadu mi ti kameng ti YOG. Inadal mi ti AKGRP ken dadduma pay nga Espesyal a Kurso. Timmulong kami met iti panangipatungpal kadagiti pang-ekonomya a kampanya iti uneg ti baryo. Uray ngarud dagiti babbaket ken lallakay ket inawis mi nga agpa-organisa.

Dimmakkelak iti rigat. Agtalon, aggarden, ken agumá kami tapno adda ti makan ngem agkurang met latta. Nakitak nga uray no kanayon kami a makitalon, awan ti panagdur-as mi no saan a mabaliwan ti bulok a kasasaad. Gapu ditoy, nagdesisyonak a sumampa.

“Awan ti sabali a pagturongan tayo no di agrebolusyon,” sungbat ni Nanang iti surat ko a nangipakaammo iti panagsampak iti NPA.

Immannugot met ni Tatang iti desisyon ko.

Adu ti naadal ko iti uneg ti NPA aglalo iti panangipatungpal iti gawaing masa. Idi damo, narigatanak iti biag ti NPA. Idi nagtreyning kami, dua nga *obstacles* ti saan ko a nalasat. Ngem nagtultuloyak met iti panagsanay ken panagadal tapno makabisadok ti trabaho ken mairuamak iti biag ti NPA.

Ka DEMI

Maikadua daytoy a panagsampak iti NPA. Idi 1989 ti damo. Daydi a panawen, magulo ti taray ti organisasyon gapu iti disoryentasyon. Adda dagiti mangidadaulo a kadre a nagsurender iti kabusor. Talaga a bimmaba ti moral ko. Aglalo idi imbaga dagiti kakadua kaniak a no sumrekak iti NPA ket masapul nga agbalinak a “pudno a babae.” Saan kano a mabalin ti tomboy iti NPA.

Gapu kadagitoy a rason, immikkatak ken nagsubliak iti baryo mi. Nupay kasta, intuloy ko ti agtignay kas kameng iti maysa a YOG.

Kadagiti simmaruno a tawen, nakitak ti dakkal a panagbaliw iti pannakilangen dagiti kakadua. Pursigido da iti panangilawag kadagiti napasamak idi iti tignayan. Impalawag da ti disoryentasyon ken ti ramut na.

Iti maysa nga innadal kasilpo iti oryentasyon ti rebolusyonaryo a tignayan iti Babbai, natalakay mi ti usapin maipanggep kadagiti tomboy. Nasdaawak! Dagiti tomboy ken bakla ket akseptaren ken respetuen met gayam ti organisasyon. Bigbigbigen payen ti Partido ti panagbukel iti relasyon dagiti agpada ti kasarian na. Saan met gayam nga usapin daytoy iti panagserrek iti NPA gapu ta prinsipyo met ti mangreppet kadagiti adda iti uneg ti organisasyon. Paset ti ilablaban ket pannakapunas ti amin a klase ti diskriminasyon.

Narimbawak dagiti bagahek isu a simmampaak manen. Itatta ket inspiradoak iti baro a panagabante ti rebolusyon.

Ka MEGAN

Idi agtawenak iti 14, immay dagiti NPA idia baryo mi. Ni tatang ko ti immuna a binirok da. Adda nagbase idia balay mi. Nabukel ti adu a saludsod iti panunot ko. Apay nga adda NPA?

Ania ti panggep da ditoy baryo mi. Masmasdawawanak met no apay nga isaksaknap ti AFP ti naduma-duma a pammadakes. Aktiboak idi iti may-sa a sekta ti relihiyon.

Tunggal umay dagiti kakadua, ikagumaak a mapan makitungtong kadakuada. No malpas ti eskuela mi, mapanak iti ayan da tapno koma maisalakan da. Ngem siak met ti napamulatan! Inlawlawag da ti tallo a puon ti panagrigrigat ti umili. Kas pagarigan, imbingay ti maysa a kadua a dati nga estudyante iti syudad ti makagapu iti panangngato ti matrikula –gapu ta kayat dagiti agtagikua iti eskuelaan a padakkelen pay ti ganansya da.

Nagbalin a nalawag dagiti gapu ti makitkitak a kinabulok ti kagimongan a nabayag a mangburburibor kaniak. Nailawag met dagiti kakadua no kasano a marisut dagitoy. Nabukel ti pangeddeng ko nga agserbi iti umili.

Rinaem ko met ti kinatibker dagiti kakaddua a sumango kadagiti adu a kinarigat tapno agserbi iti umili. Naasideg ti riknak kadakuada numan pay ibagbaga ti militar nga awan ti Dios dagiti NPA. Ngem makitkitak a nasingpet ken managpakumbaba da. Dagiti ar-aramiden da ket asideg iti inaramid ni Kristo – agserserbi kadagiti marigrigat ken maidadadanes, indaton na ti biag na tapno maisalakan ti tao. Isu a saan a nagbalin a lapped ti pammatik iti relihiyon. Inawat ko dagiti atas dagiti kakadua kaniak. Aktiboak iti panagtulong kadakuada. Nagbalinak a lider ti YOG iti baryo.

Aginngana nangngeddengak a sumampa. Insaganak ti bagik iti biag ti maysa a hukbo. Ammok ti addu a rigat ken sakripisyo isu pinampanunot ko ken insaganaak ti aniaman a kasasaad uray pay iti panangibuwis iti biag nu isu ti kasapulan.

Idi nagtawenakon ti 18, nagkuyog kami iti pagayam ko nga aktibista tapno sumampa. Binirok mi dagiti kakadua. Nagpigsa pay ti tudo idi. Nagmalmalem kami a nagbirbirok. Sinurot mi dagiti mabalin da a papanan agingga a nabirokan mi met laeng isuda. Imbaga mi ti panggep mi a sumampa iti NPA ket inakseptar da kami.

Nakitreynigak ket nalpas ko ti Batayan a Kurso a Pulitiko-Militar. Pirmi ti ragsak ko ta adda met gayam *graduation* iti NPA!

Ka BUNDOY

Sakbay a simmampaak, aktiboak iti YOG iti baryo. Gapu iti panangipursige mi ken dagiti kakadua iti panagpamulat ken panagorganisa kadagiti kabataan, nadanon mi ti tukad a GSM

(ganap na samahang masa wenno naan-anay a timpuyog ti masa). Aktibo dagiti kabataan iti baryo kadagiti trabaho iti rebolusyon. Saan a nagbayag, addan dagiti mayat a sumampa. Maysaak kadakuada.

Simmango kami kadagiti lallakay. Impalawag mi dagiti batayan ti panagsampa mi – a rebolusyon ti solusyon tapno mapunas dagiti problema ti umili aglalo ti kinarigat ti biag. Nakitungtong met laeng dagiti kakadua ket inlawlawag da ti papel ti NPA iti panagbabaliw ti kagimongan. Impalawag da a no saan a tumipon ti umili iti armado a rebolusyon, saan a marisut ti panagrigrigat ti umili. Nakita dagiti lallakay ti kinaseryoso ken kinapursigido mi a sumampa. Isu a rinespeto da ti desisyon mi. Pammagbaga ti impabalon da kadakami.

Kadagiti baryo a papanan mi, naasideg kaniak dagiti ubbing. Suroak isuda kadagiti rebolusyonaryo a kanta. No panawen ti masmiting, urnongek dagiti ubbing. Kaykayat da ti agmartsa. Uray dagiti agtawen ti tallo ket kumuyog iti *drills* mi. Agkakatawa dagiti nanang da no mangngeg da dagiti annak da nga ag-*chant*. “*Isang bundok, kayang-kaya!*”

Dalawang bundok, kayang-kaya!”

Ka TJ

Dagiti kakadua ti nangted ti alyas ko a TJ. “*Mr. Tiger Jump*” kano. Kuna da a nagpardas, nalibtak, ken awan mangngeg iti panag-*tiger jump* ko. Manipud idin, TJ ti awag da kaniak.

Mano a tawen met ti inuray ko para iti panagsampak. Idi 1999 pay koma, ngem ti nanglapped ket ti marigrigat a kasasaad ti pamilya mi. Siak ngamin ti kangrunaan nga agtrabtrabaho para iti pagbiagan mi. Idi simmaruno a tawen, saanak a natuloy gapu ta adu pay dagiti atas dagiti kakadua nga ipatungpal ko iti baryo. Kangrunaan ditoyen ti panangibangon manen kadagiti organisasyon masa.

Kanayon nga ipalpalawag ko iti pamilyak ti pangngeddeng ko a sumampa. Inyunay-unay ko kadakuada a dumteng to ti panawen a sumampaak tapno maisagana ti panunot da. Ket idi 2001, nagunod ti panggep ko, nagbalinak nga NPA.

Ka TEDDY

Naam-ammok dagiti kakadua idi ubingak pay. Idi agtawenakon ti 15, nagrugiak a tumulong kadakuada. Agitulodak ti surat da. Naipaunegak met laeng iti YOG.

Idi agtawenak ti 18, nagbalinak nga MB (milisyang bayan). Awawisen dak idin dagiti NPA a sumampa ngem gapu iti kasasaad ti pamilya mi, saanak pay a simmurot. Siak ngamin ti tumaktakder kas inauna nga anak gapu ta natay ti tallo nga inauna a kabsat mi. Nakapsut metten dagiti dadakkel mi.

Kas MB, timmulongak iti panangsalaknib iti seguridad, urnos, ken kappia iti baryo. Agilusot kami ti makan para kadagiti kakadua no panawen ti operasyon ti kabusor. Ngem idi 1996, nasinasina ti grupo mi. Adda dagiti simmampa iti NPA, adda met dagiti simmuko. Nabatiak latta iti baryo ken timmulong iti trabaho a panagtiktik kadagiti kabusor.

Idi 2000, dimmalawak iti kadua a kabagiak. Pinadas ko met ti makipagbiag kadakuada. Narigat gayam ti biag ti NPA. Nupay kasta, nakitak met laeng a dagiti rigat ken sakripisyo ket paset ti panagrebolusyon. Nakitak a kasapulan da ti ad-adu pay a puersa. Inaw-awis dak manen. Kalpasan ti mano a bulan, nagdesisyonakon a sumampa. Ita ket kayat met laeng ti dua a kabsat ko a sumampa.

Ka LADEG

Siak ti inauna iti walo nga agkakabsat. Marigrigat ti pamilya mi. Idi nagsubli dagiti kakadua iti baryo mi, aktibo a timmulongak kadagiti trabaho da. Kaduak ti sumagma-mano nga agtutubo, siraragsak kami a makitungtong manen kadagiti kakadua.

Kalpasan ti mano a bulan, nabukel ti YOG idia y baryo mi, maysaak kadagiti narekrut a mainayon ditoy. Dagus nga inlawlawag dagiti kakadua a maysa a tay-ak ti panagrebolusyon ti panagserbi kas aktibista a masa. Ngem ti turongen koma ket ti ititipon iti NPA.

Pinampanunot ko daytoy. Kadagiti innadal mi iti YOG, nakitak nga agpayso unay ti imbaga dagiti kakadua. Kayat ko a paunegen pay dagiti naadal ko, kasta met nga agserbi kadagiti umili, Nagdesisyonak a sumampa.

Kastoy ti ladawan iti kaaw-awayan. Umad-adu a kabataan ti sumamsampa iti NPA. Isuda ket baro nga ubbog dagiti kadre ken puersa a mangitultuloy ken mangtawid kadagiti balligi ti rebolusyon.

Panagbukel iti Sangay ti Partido

Ti sangay ti Partido ket grupo dagiti kameng ti Partido Komunista ti Pilipinas a mangidadaulo iti rebolusyon a Pilipino. Limed a mabukbukel ti sangay iti amin a lugar - kadagiti pagnanaedan wenno pagtrabtrabahuan ti umili iti kaaw-awayan man wenno syudad - baryo, komunidad, plantasyon, pabrika, minas, eskuelaan, opisina, kasta met kadagiti yunit ti NPA. Ti sangay ket batayan a yunit ti organisasyon ti Partido. Agserserbi da kas pundasyon ti Partido. No awan dagiti sangay ti Partido iti lokalidad, arig na ket balay nga awanan pundasyon, wenno balay a naitakder iti kadaratan – nalaka a matumba. Ngarud, ti kinaadu ken kinasedsed dagiti sangay ket pakarukodan ti pangmasa a galad, kinasolido, ken kinapigsa ti Partido.

Dagiti kameng ti sangay ti kolektibo a mangi-bakbaklay iti komprehensibo a panangidaulo kadagiti rebolusyonaryo a trabaho iti tay-ak ti ideolohiya, politika, ken organisasyon iti batayan a tukad. Isu't gapu a dagiti marekrut iti Partido ken mabukel kas sangay ket aggapu kadagiti pinaka-abante, disiplinado, naanus, nagaget, ken naregta a seksyon ti umili. Ti minimum a bilang ti kameng ti sangay ket tallo.

Pumarpardas ti buelo ti pannakabukel dagiti sangay kadagiti baryo iti rehiyon tayo. Adawen tayo ti adal manipud iti dua a kapadasan dagiti kakadua nga NPA iti Ilocos ken Kordilyera.

Barangay Rimat

Iti maysa a baryo iti Ilocos (ikoda tayo iti nagan

a Rimat), dagiti umili ket addaan naimbannuanan a pakasaritaan ti pannakidangadang laban kadagiti kolonyalista nga Espanyol. Idi 1900s, aktibo a nakilaok da kadagiti gerilya a pannakidangadang nga indauluan da Fr. Gregorio Aglipay ken General Manuel Tinio idi panawen ti gubat ti umili a Pilipino kontra kadagiti panagraut ti imperyalista nga Amerikano. Idi met panawen ti Hapon, timmipon dagiti umili ti Rimat kadagiti gerilya a *bolomen*.

Ket nagtultuloy ti rebolusyonaryo a tradisyon iti barangay Rimat idi sumangpet dagiti organisador nga NPA idi 1987. Aktibo dagiti masa a timmipon kadagiti naisayangkat a kampanya kas iti panag-suporta iti NPA, panangipangato iti presyo ti tabako, pannakilaok kadagiti rali, kdp. Idi 1990 babaen iti tignay masa, nabaelan ti umili a gun-oden ti pannakaipangato ti tangdan dagiti mangmanged-talon manipud P60 nagbalin nga P80 kada aldaw.

Idi 1992-93, awan ti epektibo a gawaing masa ti NPA iti lugar gapu iti panagkapsut ti organisasyon nga imbunga ti disoryentasyon. Idi 1995, nagrugi ti rekoberi iti lugar. Nagorganisa ti kakadua kadagiti grupo a pangorganisa (GP) ken nalagom iti masa dagiti napalabas a disoryentasyon. Ngem napanawan ti NPA ti lugar idi 1999-2000 gapu iti nakaro a militarisasyon a saan a nasaganaan ti NPA ken masa. Nupay kasta, nagtalinaed ti kinarebolusyonaryo ti umili. Nasublian ti lugar idi Disyembre 2000. Intuloy ti kakadua ti gawaing masa.

Tapno maibangon ti sangay ti Partido iti baryo, kasapulan a maitudo dagiti pinakaabante nga aktibista ken lider masa iti baryo ken masanay da.

Ti inaramid ti kakadua, nangbukel da ti maysa a “grupo dagiti aktibista” tapno masanay ken mapaneknekan no siasino dagiti napinget ken naregta. Isuda ti marekrut iti Partido ken mabukel kas sangay.

Ti grupo ket naikkan ti nadumaduma nga innadal kas iti *Araling Aktibista*, oryentasyon para kadagiti kandidato a kameng ti Partido, kdp. Babaen iti praktika, naadal da nga agpataray ti miting, agplano, agtasa, ken agidaulo iti kampanya. Medyo agduadua da iti bukod da a kabaelan idi damo isu a nairut a tarabay ti inted ti kakadua. Kadagiti simmaruno, nabaelan dan nga ipatungpal dagitoy a trabaho uray no awan dagiti kakadua.

Kas kangrunaan a wagas ti pannakatenneb da, naisabak da iti nadumaduma a dangadang ken tignay masa. Nagsanay da a mangidaulo iti nadumaduma a kampanya iti tukad sitio kas iti pannakaipangato iti presyo ti tabako, pannakilaok iti tignayan para iti panangrippuog iti rehimen nga Estrada, panangipangato iti sueldo dagiti mangmanged-talon, kdp. Timmulong da iti panagbukel iti adu pay a GP ken panangisimpa kadagiti kontradiksyon iti intar ti masa kasilpo iti daga, irigasyon, kdp. Iti panangidaulo da iti Komite a Pangorganisa iti Baryo (KPB), nasanay da met a mangiyaplikar ti linya a masa ken husto a wagas ti panangidaulo – demokratiko ken mamagkaysa.

Kalpasan ti maysa a tawen a praktika dagiti aktibista, idi Disyembre 2001 ket pinili dagiti kakadua no sino dagiti marekrut iti Partido ken mabukel kas sangay: tallo a babbai ken dua a lallaki. Idi mailukat kadakuada ti sangay ken maipalawag dagiti rebbengen daytoy, ti sungbat da ket, “Padasen mi,

ah, no kabaelan mi!”

Kas kameng ti sangay ti Partido, nanayonan dagiti rebbengen da. Iti tay-ak ti ideolohiya, agtultuloy a paunegen ken pangatuen da ti kaamuan ken kabaelan da kas iti panag-SI iti kasasaad ken problema ti umili ken panagplano no kasano a marisut dagiti problema. Iti tay-ak ti organisasyon, agrekrut da iti dadduma pay a kameng ti Partido. Adda pito a kailian da a tinarget da nga irekrut.

Iti panangitultuloy da iti politikal a rebbengen da, itatta ket addan 16 a GP nga addaan agarup siyam a kameng kada grupo. Manipud pito nga aktibista, nagbalin a 40.

Para iti seguridad, nagtalinaed a limed ti sangay. Ti prente dagiti kameng ti sangay ket simple a lider masa. Kadagiti simmaruno a kampanya ken tignay masa, lallalo a napaneknekan ti umili a dagiti mangidaulo kadakuada ket pudno a mangisakit ken mangilablaban iti interes ti masa. Nangato ti prestihiyo ken panagrespeto ti umili

k a d a k u a d a . Bigbigen ti umili dagiti panagusig da iti nadumaduma a banag. Aglalo idi nagballigi ti indauluan ti sangay a kampanya para iti pannakaipangato ti sueldo dagiti mangmanged-talon manipud P100 nagbalin a P120.

Husto nga inyaplikar da ti linya ti nagkaykaysa a prente iti kaaw-awayan (naistorya iti Enero-Marso 2002 nga isyu ti *Dangadang*).

Iti agtultuloy a tarabay ti sangay, mabaelan dagiti umili a risuten dagiti problema, ilaban ti interes ken pagsayaatan da, ken gun-oden dagiti tarigagay da. Iti maudi a panagtasa, nakita a ngimmato ken dimmur-as ti kabaelan ti sangay a mangidaulo iti umili – panangidaulo nga agserserbi saan a para iti

**... napaneknekan ti
umili a dagiti
mangidaulo
kadakuada ket pudno a
mangisakit ken
mangilablaban iti interes
ti masa. Nangato ti
prestihiyo ken
panagrespeto ti umili
kadakuada. Bigbigen ti
umili dagiti panagusig da
iti nadumaduma a banag.**

Nakita a kasapulan a naannad ti panagpili no sino dagiti maisubli iti Partido, ken dakdakkal manen nga annad iti panangpili no sino met dagiti maiparbeng a mabukel kas sangay.

nailinteg dagiti kamali. Agkedked ken agpili da no sino ti NPA a talken da - dagiti laeng kano beterano a nabayagen iti rebolusyon ken napaneknekan a mapagtalkan, bayat a pagduaduaan da dagiti NPA a baro a sampa wenno agdadamo iti lugar. Amangan

bukod nga interes, no di ket nairut a nakasilpo kadagiti maidadauluan a masa ken para iti sapisap nga umili ken rebolusyon.

Barangay Sellag

Mapan tayo met iti maysa a baryo iti amianan a Kordilyera (ikoda tayo a barangay Sellag). Il-iliwen ti umili dagiti panawen idi 1980s no sadino a naurnos ti umili, nairut ti panagkaykaysa, marisrisut dagiti problema iti baryo, ken naregta ti amin nga agrebolusyon. Dimmanon iti nasurok 100 dagiti Komunista iti baryo a kameng ti Partido idi. Ngem napukaw ti sangay idi panawen dagiti kamali ken disoryentasyon ken saanen a naibangon manen. Iti panaglabas ti mano a tawen, nakastrek dagiti nadumaduma a negatibo a kapanunotan ken aktitud.

Iti panangibangon manen iti sangay, nakita dagiti kakadua nga NPA a kasapulan a maamiris no sinno kadagiti dati a kameng ti Partido ti pumasa iti pamantayan tapno ma-reactivate wenno maisubli ti kinamiembro da iti Partido. Nakita nga adda dakkel a problema iti negatibo nga aktitud ti dadduma kadagiti dati a kameng ti Partido: panagduadua iti bukod da a kabaelan a mangidaulo gapu iti kinakurang ti pampartido nga edukasyon, reserbasyon gapu kadagiti napalabas a kamali iti organisasyon, buteng a maekspos manen kas iti napalabas no sadino ket sipaparang a naiyam-ammmo da iti publiko (“Agpattong ti sangay!”)

Ti napalalo unay ket ti sumagmamano nga addaan “beterano a kapanunotan” - panagpannakkal iti bukod a bagí gapu iti kinabayag da iti rebolusyon ken kinaadu ti naatendaran nga innadal, panangtagibassit kadagiti agdadamo nga NPA, ken pangsingir kadagiti nagkapuyan ti organisasyon iti napalabas numan pay nabayagen a

kano no agsurender ket iyekspos da iti kabusor no sino dagiti kameng ti sangay.

Gapu ditoy nga aktitud, adda ti dadduma a kakadua nga NPA nga agbain ken awanan kumpiyansa a sumango ken makilangen kadagiti “beterano” a masa. Isanggir da kadagiti kadre ti panangsango kadagitoy a masa.

Ngarud, naitantan ti panag-reactivate kadagiti addaan reserbasyon. Nakita a kasapulan a naannad ti panagpili no sino dagiti maisubli iti Partido, ken dakdakkal manen nga annad iti panangpili no sino met dagiti maiparbeng a mabukel kas sangay. Ti umuna nga addang, kasapulan a mailinteg dagiti negatibo nga aktitud dagiti prospek.

Naisayangkat ti edukasyon masa no sadino a naipaadal manen dagiti batayan a prinsipyo a rumbeng a maiggeman ken mapasingkedan. Dagiti reserbasyon ket naanus a sinungbatan dagiti kakadua. Iti kurso nga *Araling Aktibista* iti paset ti rebolusyonaryo nga aktitud dagiti Komunista, natalmegan ti panagsupiat kadagiti negatibo nga aktitud, aglalo ti “kapanunotan a beterano.”

Kalpasan dagiti panagadal, nagrugi a rumimbaw

ti husto nga aktitud iti maysanmaysa, aglalo iti baet dagiti “daan” ken “baro.” Nagrugi a rumimbaw ti panagtitinnalek ken mamagkadua nga aktitud ti Komunista. Dagiti negatibo nga aktitud ket nadillaw ken nasupiat. Ditoy a pinili dagiti kakadua no sino dagiti ma-*reactivate* iti Partido – dagiti napudno, napinget, napakumbaba, ken agilinlinteg.

Ngem adda pay maysa a problema iti panagbukel iti sangay: nasaknap dagiti internal a kontradiksyon iti intar dagiti umili ken kasta met dagiti

marekrut iti sangay – risiris iti baet

dagiti klan, personal a risiris,

risiris iti daga ken sanikua,

panagriribal gapu iti burges

nga eleksyon, kdp. Idi

damo, adda panagkita ti

kakadua a kasapulan

pay a marisut dagitoy a

kontradiksyon sakbay

a mabukel ti sangay iti

baryo. Narigat samet a

pagtitiponen dagiti

saan nga agkakaalaan,

kuna da. Ngem na-

amiris a daytoy ket

kamali – arig na ket

“maiyn-una ti arado imbes

a ti nuang.” Awan patingga ti

panagraira ti kontradiksyon.

Dagiti kontradiksyon ket natural a

paset ti biag ken tumaud to latta dagiti

baro a kontradiksyon uray no marisut

dagiti daan. No mauray a marisut dagiti

kontradiksyon sakbay a maibangon ti

sangay, kaanon to pay ngarud a mabukel

ti sangay? Agtinnag kadagiti NPA ti agna-

nayon a panangrisisut kadagiti kontra-

diksyon, imbes koma a masanay ken

mapanday ti masa a mangrisut kadagiti

kontradiksyon iti intar da.

Ngarud, binukel dagiti kakadua ti

sangay ti Partido. Gapu kadagiti nasao a

kontradiksyon, ti napili a mabukel kas

sangay ket dagiti bigbigen ken respetuen

ti umili. Ti met napili a kalihim a mangidaulo iti

sangay ket diay saan a liberal, addaan kabaelan a

pagkaykaysaen dagiti agrisrisiris tapno sumurot iti husto a rebolusyonaryo a takder ken linya imbes nga iti personal a batayan, ken mangparimbaw iti aktitud a mamagkadua imbes a mamaggudua. Manamnama a no makita ti umili ti nasayaat nga ehemplo dagiti Komunista a mangidadaulo kadakuada, agbalin a pagwadan tapno marimbawan met ti umili dagiti kontradiksyon ken mapataud ti rebolusyonaryo a panagkaykaysa iti baryo.

Naragsakan dagiti kameng ti Partido idi

madamag da a mabukel manen ti

sangay iti baryo. Itattan ket

agsagsagana da para iti

panagadal iti baro a

Batayan a Kurso ti

Partido (BKP), kasta

met iti dadduma a

sangay kadagiti kaar-

ruba a baryo. Manam-

nama nga agturong

daytoy iti panna-

kabukel dagiti yunit ti

milisyang bayan, ad-

adu pay a sumampa iti

NPA, ken pannaka-

ibangon manen dagiti

organo ti demokratiko

a bileg pampolitika nga

agserbi iti interes ti

umili ken rebolusyon.

Iti daytoy a

kapadasan, maadal

tayo a babaen iti prin-

sipyado a panagkay-

kaysa, husto nga akti-

tud, ken panangpetpet

kadagiti batayan a

prinsipyo, marimba-

wan dagiti internal a

pagkapuyan ken pag-

kurangan, mailinteg

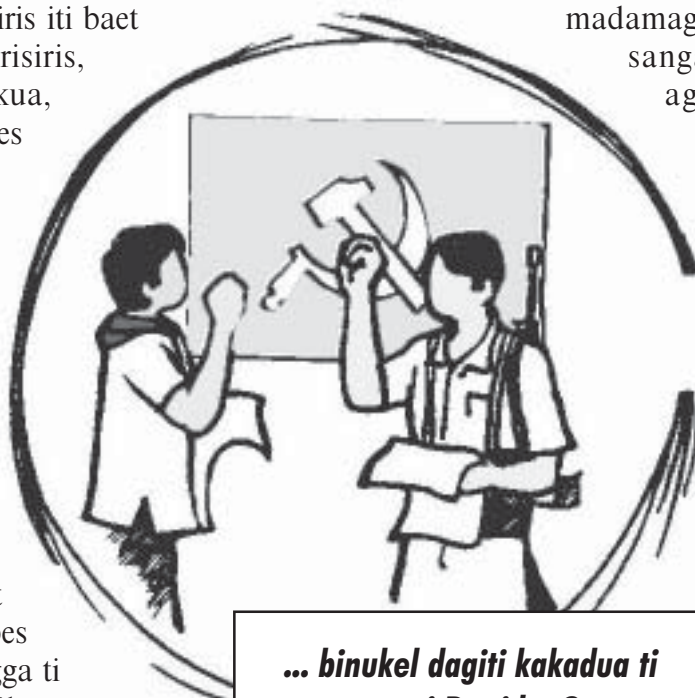
dagiti kamali, ken

magun-od ti solido a

pundasyon ti Partido –

saan a matumba dumteng man ti napigsa a bagyo

wenno ginggined.

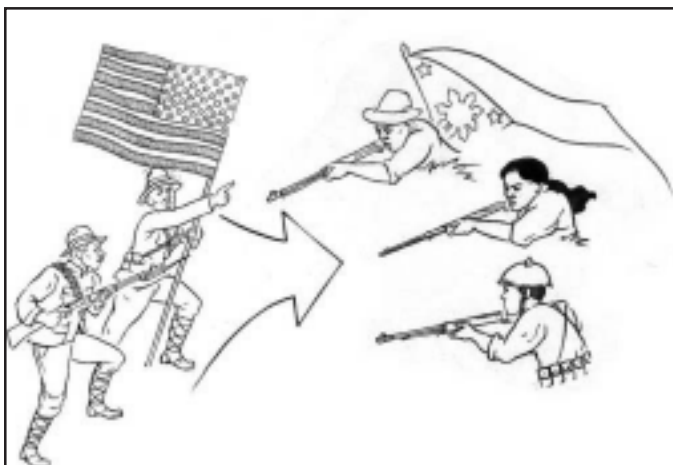
... binukel dagiti kakadua ti sangay ti Partido. Gapu kadagiti nasao a kontradiksyon, ti napili a mabukel kas sangay ket dagiti bigbigen ken respetuen ti umili. Ti met napili a kalihim a mangidaulo iti sangay ket diay saan a liberal, addaan kabaelan a pagkaykaysaen dagiti agrisrisiris ...

Pito a kinaulbod ti imperyalista nga US

Adu dagiti maisursuro iti burges nga eskuelaan ken masmidya a kinaulbod maipapan iti US. Rumbeng a maibutaktak ken makorektar dagitoy, rumbeng a mailawlawag ken maitandudo ti pudno ken husto a pakasaritaan ken agdama a kasasaad.

1. Inuulbod nga US ti nangisalakana kadagiti Pilipino manipud iti kolonyalismo nga Espanyol

Dandanin agballigi ti Rebolusyon a Pilipino idi 1899. Nakubkoban dagiti puersa nga Espanyol idia Intramuros, Manila. Gapu ta ammo ti Espanya a maabak dan, inlako da ti Pilipinas iti US iti bargeyn a gatad a \$20 milyon babaen iti *Treaty of Paris* (tulagan a pinirmaan ti Espanya ken US idia Paris idi Disyembre 1898). Nagisayangkat ti Espanya ken US ti bogus a labanan - ti *Mock Battle of Manila Bay*. Aginlalaban da a dua; agin-aabak met ti

Espanya iti ima ti US. Iti kasta, saan a maibabain ti Espanya iti pannakaabak na kadagitoy Pilipino, ken pagparangen a ti US ti nangileppas iti gubat ken nangisalakana kadagiti Pilipino.

Gapu ditoy, ti balligi ti daan a rebolusyon ti Katipunan ket pinugsat ken inagaw

ti US. Manipud idin, impakat ti US ti kolonyal a turay na iti Pilipinas. Nagtultuloy a limmaban ti umili a Pilipino kontra iti panagserrek ti baro a ganggannaet a turay. Maibilang kadagitoy bannuar a nangidaulo iti gubat laban kadagitoy managsakup nga Amerikano ket da Macario Sakay, Isabelo Abaya, General Manuel Tinio, Fr. Gregorio Aglipay, kdp.

Adu ti abuso ken ranggas nga impaáy dagiti soldado nga Amerikano kadagitoy umili a Pilipino – masaker, panagpuor kadagitoy komunidad, nadumaduma a tortyur, kdp. Kalpasan ti gubat, pinadas ti US nga ilimed ken punasen dagitoy nga abuso ken ranggas na kadagitoy panid ti pakasaritaan. Babaen iti nabileg a propaganda, insaknap ti US a nasayaat kano ti panggep na a nangsakup iti Pilipinas. Inlimed na dagiti pudno a panggep na - ti panangrames iti kinabaknang ti pagilian, pananggundaway iti pigsat tegged ti umili a Pilipino, ken panangigabsuon kadagitoy sobra a produkto na tapno makaakup ti super-ganansya.

2. Inuulbod nga US ti nangisalakana kadagiti Pilipino idi tiempo ti Hapon.

Idi rinaut dagiti Hapon ti Pilipinas idi Disyembre 1941, ti US ket nangibaba iti patakaran a “*lie-low*” kadagiti nabatbati a puersa na ditoy Pilipinas. Kayat na a saoen, saan da a lumaban kadagiti Hapon. Ni General Douglas MacArthur ket napan naglemmeng idiaiy Australia ken nangikari nga “*I shall return*” (Agsublin to kano. No nalpas ton ti labanan!)

Ti nangipangpangruna iti gerilya a dangadang laban iti Hapon ket ti Hukbalahap nga indauluan ti Partido Komunista ti Pilipinas, kasta met dagiti gerilya, *bolomen*, ken WAS (*Women’s Auxiliary Service*) a binukel ti umili iti nadumaduma a lugar ti pagilian.

Nasurok tallo a tawen ti naimbannuan a gubat ti umili a Pilipino kontra kadagiti pasista nga Hapon. Idi marikna ni General Tomoyuki Yamashita a maababaken ti nabatbati a 100,000 a puersa na, immatras da iti Kordilyera. Nabigbig na ti estratehiko a pateg ti Kordilyera para iti preserbasyon koma ti puersa na. Ngem gapu ta mas kabisado dagiti gerilya a puersa ti tereyn ti Kordilyera, isuda ti nangkamkamat ken nangpadpada kadagiti kabusor inggana 10,000 laengen ti nabati.

Idi asidegen a magammaman ti umili a Pilipino ti balligi, santo laeng immay ti puersa ti US. Manipud kadagiti eroplano ken dadakkel a kanyon, binombabomba ti US dagiti syudad ti Manila, Cebu, ken Baguio, kasta met dagiti bambantay, no sadino ket awanen dagiti Hapon. Daytoy ket panangipasikat kadagiti moderno nga armas ti US. Iti kasta, mailastog na nga isuda ti nangisalakana kadagiti umili a Pilipino. Anian a kinaulbod!

Ti pudno a nangisalakana kadagiti umili a Pilipino ket dagiti Pilipino mismo! Dagiti Ilokano a gerilya a nangpatakias kadagiti Hapon idiaiy Ilocos Norte ken Ilocos Sur idi Marso 1945, dagiti gerilya ti Kordilyera a nakiranget kadagiti Hapon idiaiy Bessang Pass, Angkaki (Quirino itan), Matibuey, San Emilio, Ilocos Sur; idiaiy Pananuman ken Tangadan, Abra; idiaiy Mankayan-Lepanto, Benguet; idiaiy Bauko-

Sabangan, ken Bontoc, Mountain Province; inggan a idiaiy Mayoyao, Hungduan ken Kiangan no

sadino a nakubkob ken nagsurender ni Yamashita idi Setyembre 1945 – isuda ti rumbeng a mabigbig ken mapadayawan, saan a dagiti Amerikano!

Dagiti bomba ti US ket saan a nangisalakana no di ket nangpatay kadagiti inosente a sibilyan ken nangdadael iti adu a sanikua ken pagbiagan ti umili. Pudno nga adu a Pilipino ti pinatay dagiti Hapon iti nasurok a tallo a tawen a gubat, ngem adayo nga ad-adu ti pinatay ti US gapu ti panagbombabomba na iti sumagmamano a lawas.

Ti pudno a nangisalakana kadagiti umili a Pilipino ket dagiti Pilipino mismo! ... isuda ti rumbeng a mabigbig ken mapadayawan, saan a dagiti Amerikano.

3. Inuulbod a nangisangpet ti US iti progreso ditoy Pilipinas.

No adda man insangpet ti US a progreso ditoy Pilipinas, daytoy ket bogus – progreso para kadagiti babaknang, pannakaidadan met para kadagiti marigrigat. Tedda ken maregmeg ti matintinnag para kadagiti kaaduan a Pilipino.

Pammaneknek ditoy dagiti nasukisok a kongkreto a datos iti

binilbilyon a ganansya a maal-ala dagiti agturturay kompara iti kanayon nga agkurkurang a sueldo dagiti mangmangged ken marigrigat a biag dagiti mannalon manipud pay nagrugi ti turay dagiti ganggannaet nga agtultuloy inggana itatta. Tunggal dolyar nga iserrek ti US a puonan ditoy Pilipinas, nasurok uppat a dolyar ti ganansya nga iyawid na - ganansya a bunga ti bannog ken ling-et ti masa a Pilipino. Isu nga iti maysa dolyar para iti “progreso” ti Pilipino, mamin-uppat ti gatad a mataktakaw kadatayo nga umili.

Progreso pay kadi dayta wenno in-inut a panangpatay?

Malaksid iti super-ganansya nga itartaray ti US, adu pay dagiti pagganansyaan da a proyekto a managperdi ken manangidadanes kas iti dam, minas, logging, ken plantasyon. Nangnangruna nga agprogreso dagiti komprador burgesya ken apo't daga, ngem mapukaw met ti daga ken pagbiagan ti umili.

4. Inuulbod nga US ti kangrunaan a mangsalsalaknib iti wayawaya ken demokrasya iti lubong.

Kas iti bogus a progreso, ti wayawaya ken demokrasya nga itantandudo ti US ket bogus – nawaya dagiti agturturay a manggundaway ken mangidadanes kadagiti marigrigat, ken nawaya ti US a manggubat iti aniaman a pagilian a kabusor na. Ti demokrasya nga ilaslastog ti US ket burges a demokrasya – demokrasya para iti sumagmamano a mangikuspil iti kaaduan. Adda kano karbengan ti tao, ngem saan nga agpapatas. Ipangpangruna na dagiti indibidwalista a karbengan no sadino a dagiti kababaknangan, kapipigsaan, ken adda iti ngato ti sigurado a makalamang, mangabak, ken agturay.

Managimbubukod ti galad ti demokrasya nga itantandudo ti US. Makita daytoy kadagiti patalastas, sine, kanta, ken kabuklan a kultura nga isaksaknap ti US. Adda wayawaya ken karbengan ti amin nga agpabaknang, gumatang ti kotse, agpasiar idia'y abrod, agusar ti alahas, aginom ti imported nga arak, agipatakder ti mansyon, mangan iti restoran...no kabaelam! No marigrigat ka, basul mo no awan kuartam.

Dagiti sine nga aggapgapu iti US ket tuso a propaganda – napintas ken naganas a buyaen, ngem ti isaksaknap na a kapanunotan ket makasabidong. Iladladawan na ti US kas umok ti wayawaya, kampeon ti demokrasya, ken paraiso ti naimas a biag. Ikalkalinteg na dagiti di-nainkalinteg na a panang-

gubgubat na kadagiti marigrigat a pagilian. Ipas-pasikat na dagiti moderno a teknolohiya, armas, ken ramit militar na. Ti maimula iti panunot ti umili iti sangalubongan ket US ti rumbeng a mabigbig, madayaw, ken matungpal iti amin a pagayatan na.

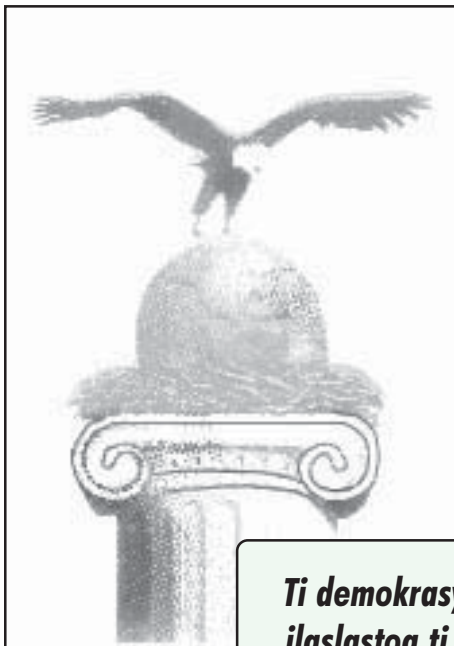
Resulta: siwawaya ti US a mangisayangkat kadagiti managraut a gubat kadagiti babassit a pagilian – Vietnam, North Korea, Cuba, Chile, El

Salvador, Nicaragua, Guatemala, Panama, Iraq, Cuba, Libya, Iran, Sudan, Pakistan, Afghanistan... atiddog ken nadara a listaan. Agarup walo a milyon a tattao iti lubong (adu kadagitoy ket ubbing ken babbai) ti pinatay dagiti bomba, bala, kanyon, panag-sabotahe, ken *economic blockade* ti imperyalista nga Amerikano.

No adda gubaten ti US, agimbento daytoy ti rason – kontra-terorismo, kontra-droga, kontra-armas nukleyar, kontra-insurhensya, kontra-komunismo, wenno panangsalaknib kano iti wayawaya ken demokrasya. Iti adu a kaso, mangbukel wenno mangtreyning ti US iti lokal nga armado a grupo kadagiti pagilian a kabusor na (kas kadagiti Kontras idia'y Nicaragua) ken mangsugsog iti lokal a gubat

(kas iti Yugoslavia ken Afghanistan). Kadagitoy, maymaysa ti aktwal a panggep na: magun-od ti total a kontrol kadagiti kinabaknang iti intero a lubong - langis idia'y Middle East, prutas idia'y Latin America, balitok ditoy Pilipinas, diamante idia'y Africa, naata a materyales iti dadduma, ken pagtagilakuan ti produkto na (kas ti armas) iti amin a pagilian.

Iti nakapalpalalo a kinaagum na, kayat ti imperyalista nga US nga isu laeng ti addaan armas

Ti demokrasya nga ilaslastog ti US ket burges a demokrasya – demokrasya para iti sumagmamano a mangikuspil iti kaaduan.

nukleyar, isu laeng ti addaan demokrasya, isu laeng ti addaan wayawaya, isu laeng ti baknang.

Ti kinapudno, ti US ti numero uno a terorista iti lubong, kabusor ti pudno a wayawaya ken demokrasya.

5. Inuulbod a ti Balikatan ket tulong ti US ken pagsayaatan ti Pilipinas.

Kontra kano iti terorismo ti panggep ti Balikatan, dayta ti rason ti imperyalista nga US ken rehimen a Macapagal-Arroyo. Adayo daytoy iti pudno. Ti

panggep ti Balikatan ket kontra-rebolusyon: ipakat ti kontrol na iti aso-aso nga AFP, kabisaduen ti tereyn ti Pilipinas, ken ipasikat ti superyoridad na iti armas, agturong iti

o p e n s i b a kontra iti NPA ken MILF gapu ta dagitoy ket makalapped kadagiti interes na ditoy Pilipinas.

Iti Balikatan 02-1, inlaslastog ti US a patakiasen na kano dagiti Abu Sayyaf iti uneg ti innem a bulan. Ngem kalpasan ti innem a bulan a treyning ken operasyon, saan da a nawayawayaan dagiti tallo a kinidnap ti Abu Sayyaf (dua nga Amerikano a misyonaryo ti New Tribes Mission ken maysa a Pilipino).

Numan pay moderno dagiti armas ken ramit militar da, numan pay agusar da ti *Chinook helicopter* (natnag ti maysa), *night vision goggles*, *unmanned aerial surveillance* (natnag met laeng ti maysa), ken dadduma pay, saan da pay laeng a nabirokan ti kampo a paglemlemmengan dagiti Abu Sayyaf. Pabasolen da ketdi dagiti Pilipino nga awan kano kooperasyon da. Isu a nagikari da a mangted ti \$5 milyon a premio para iti sinoman a makaited ti impormasyon agturong iti pannakapaksiat dagiti Abu Sayyaf ken pannakawayawaya dagiti nakidnap

nga Amerikano.

Ngem iti operasyon militar a mangisalbar koma kadagiti nakautibo, natay ti dua ken nasugatan ti maysa kadagiti nakidnap.

Ti Chinook helicopter nga us-usaren dagiti pueras ti US iti Balikatan

6. Inuulbod nga awan makaabak iti pigsa ti US isu a rumbeng a saan tayo a kalabanen isu na.

Iti pakasaritaan dagiti gubat ken rebolusyon iti lubong, napaneknekan a saan a ti kinapigsa ti armas ti mapangngeddeng iti balligi, numan pay napateg ti armas. Ti mapangngeddeng ket ti umili mismo a lumablabaan para iti bukod da a karbengan ken wayawaya. Napaneknekan daytoy iti rebolusyon ti umili a Pilipino laban kadagiti Espanyol. Napaneknekan daytoy iti gubat tayo laban kadagiti pasista nga Hapon. Kasta met a napaneknekan daytoy iti rebolusyon ti China, Vietnam, Cuba, North Korea, ken dadduma pay a pagilian.

Agpayso a US ti kapigsaan itatta iti lubong iti tay-ak militar. Isu't kadakkelan ti gasgastosen a badyet militar. Iti aktwal, kumapkapsut ti ekonomya ti US ngem mababaelan na pay a makalung-aw gapu iti maal-ala na a super-ganansya iti produksyon ken panagilako kadagiti armas ken ramit militar iti lubong (\$23 bilyon kada tawen). Ngem ti pigsa iti militar, no mausar para iti killo ken di-nainkalinteg a panggep, ket saan a makapagtalinaed. Mabalina

Ni US President George W. Bush iti panagibaon na kadagiti tropa ti US tapno manggubat.

**Maysa a rali kontra iti manangraut a gubat ti US.
Naangay idia sango ti US Embassy, Manila.**

mangabak ti US iti maysa, dua a labanan. Ngem tunggal dangran nga iyablat na, tunggal biag a keltayen na, ad-adu, rinibribu dagiti bumangon a lumaban kenkuana.

Iti agdama, nasaknap ti panagsupiat ti nadumaduma a pagilian kontra kadagiti gubat ti imperyalismo nga US. Gapu iti “awan beddeng” a gubat ti US, mabukbukel metten ti awan beddeng a panagkaykaysa ti nadumaduma a pagilian a kontra-imperyalismo. Inggana amin to a sulit ti lubong ket agbalin a silo a mangbekkel iti imperyalismo.

7. Inuulbod a ti sosyalismo ken komunismo ket kasupadi ken kabusor ti demokrasya.

Ti burges a demokrasya ket demokrasya para iti sumagmamano a tattao. Ti demokrasya iti sosyalismo ket para iti sapasap. Ti sosyalista a demokrasya ket addaan tallo a wayawayay:

- nailian a wayawayay - kontra iti imperyalista a panaggundaway ken panangidadanes
- naindasigan a wayawayay - kontra kadagiti managgundaway ken manangidadanes a dasig
- indibidwal a wayawayay - kontra iti aniaman nga abuso ti awtoridad ti agturturay.

Iti burges a demokrasya, bassit a paset laeng ti indibidwal a wayawayay ti mabigbig, ken kadawyan pay ket iti papel laeng. Dagiti panggimong ken pangsapasap a karbengan – dagiti karbengan ti mannalon, mangmanged, babbai, ubbing, kabataan, nailian a minorya, propesyonal, kdpy – ket maisakripisyo, madalapus, ken maiyaw-awan. Ngem iti sosyalista a gimong, maitandudo ken

masalakniban dagitoy.

Ti komunismo ket kangatuan a tukad ti demokrasya. Amin nga umili ket addaan direkta a partisipasyon iti panangikeddeng iti ekonomya, politika, ken kultura ti gimong. Ti isursuro, isaksaknap ken ilablaban dagiti rebolusyonaryo ket kontra iti amin a klase ti panangidadanes ken panaggundaway. Ti historikal a misyon na ket ti panangpunas iti panaggundaway ti tao iti tao, tapno magun-od ti gimong nga awanen ti aggugubat.

Gapu ditoy, napalalo ti gura ken panangbusor ti imperyalista nga US kadagiti sosyalista ken komunista. Adu a pammadakes ti isaksaknap ti propaganda ti US ken dagiti aso-aso na kontra iti komunismo. Awan kano ti Dios dagiti komunista, mammapatay tao, pagbalinen da a betsin dagiti lallakay ken babbaket, ken dadduma pay a kinaulbod.

Amin dagitoy a kinaulbod ket rumbeng nga iyekspos tayo iti sellag ti kinapudno, rumbeng a maisubo iti apoy tapno maukasan ti agpayso. Agsukisok ken agamiris tayo. Iti kasta, matakwatan tayo ti kinapudno ken wayawayay.

Aggulo, mapaay, aggulo manen, mapaay manen . . . agingga a maparmek; dayta ti lohika dagiti imperyalista ken amin a reaksyonaryo iti intero a lubong iti panangtrato da iti tignayan dagiti umili, ken ni kaano man, saan da a kumontra iti daytoy a lohika. Maysa dayta a linteg ti Marxismo. No kuna tayo a “naranggas ti imperyalismo,” kayat tayo a saoen a saan pulos nga agbaliw ti galad na, saan pulos nga ibbatan dagiti imperyalista ti armas da...inggana a matay.

Lumaban, mapaay, lumaban manen, mapaay manen, lumaban manen . . . aginggana agballigi; dayta ti lohika dagiti umili, ken kasta met a saan da pulos a kumontra iti dayta a lohika uray inton kaano man. Maysa pay daytoy a linteg ti Marxismo.

- Mao Zedong

“Ibelleng dagiti Ilusyon, Saganaan ti Dangadang” 1949

Ibutaktak ken Supiaten dagiti Kontras a sumsumrek iti ICR

Kontra da iti CPP, NPA, ken NDF. Numan pay iti sao ket mamati da iti Marxismo-Leninismo (ML), iti aramid ket killo ken maikaniwas iti ML. Isuda dagiti agtultuloy a mangitantandudo kadagiti kamali a linya a militarista, insureksyunista, SCO, ken ti daan a tipo ti rebolusyon. Dagitoy dagiti makunkuna a Kontra-rebolusyonaryo wenno Kontras. Naikkat da iti Partido gapu ta saan da nga agilinlinteg.

Iti rehiyon nga Ilocos ken Cordillera (ICR), numan pay idi maudi a paset ti 1980s inggana umuna a paset ti 1990s ket naapektaran ti disorientasyon ti rebolusyonaryo a tignayan, dagiti kontras ket saan a nakapuesto ken nakaagaw kadagiti puersa. Ngem idi 2000, pinadas da a sumrek, mangagaw iti puersa, ken manggulo kadagiti organisasyon-masa tayo. Tapno makaawis, agpampamarang da a maka-mangmangged, maka-mannalon, ken maka-Pilipino.

Ti KPD ken YND

Idi 1997, maysa a bassit a grupo iti Central Luzon (CL) ti nagisaknap ti intriga ken gulo iti organisasyon ti Partido. Idi damo ket nagpamarang da a mangitantandudo iti tignayan a panangilinteg ngem limed nga itantandudo da ti linya nga SCO. Dagiti nangidaulo ditoy ket dagiti tallo a traydor – Bill (Luisito dela Cruz), Olive (Caridad Magpantay), ken Nicolas Magdangal (Frank Pascual). Dagitoy a tallo ket naikkat iti Partido idi 1997 ken 1998.

Binukel da ti maysa a ligal nga organisasyon

dagiti Kontras a maaw-awagan a Kilusan sa Pambansang Demokrasya (KPD). Da Sonia Sotto ken Levi Balgos dela Cruz ti mangidadaulo ditoy. Panggep da a biagen ti linya ken programa ti daan a tipo ti rebolusyon – ti panangidaulo dagiti burges imbes a ti Partido dagiti mangmangged. Nagbukel da met iti agrurutap nga alyansa ti sumagmamano a propesyonal. Kayat na a saoen, awan pulos ti mass base da.

Idiay Baguio City, da Servillano “Serving” Abella Jr. ken Godofredo “Yody” Nebrija ti timmipon iti Kontras. Ni Abella ti kangrunaan a tao da itatta a manggulgulo iti sektor ti kabataan nga estudyante kas iti ar-aramiden da iti Saint Louis University. Agrugrugi da met laeng nga agrekrut iti Youth for National Democracy (YND), organisasyon ti kabataan a nakapauneg iti KPD.

Padpadasen da met a manggulo kadagiti dadduma pay a sektor. Idi Pebrero 2002, dua a daras a napan dagiti KPD iti panangidaulo da Lotta Estrada ken Danny Briones idiay Dalupirip, Itogon tapno agpamiting ken agrekrut kadagiti umili. Kakuyog da pay ti 20 a Hapon a kontra kano iti globalisasyon. Awan ti nakisango kadakuada nga umili malaksid iti maysa a kontak da. Idi met Abril, adda organisador ti KPD a simrek iti Philex Mines. Aw-awisen da dagiti mangmangged nga agitakder ti sabali nga unyon. Dagiti progresibo a mangmangged ket nakadlaw a Kontras dagiti simrek. Isu a pinapanaw da dagiti kontras.

Idiay La Union, padpadasen ni Crisanto Palabay, nagbalin nga organisador ti KPD gapu iti kuarta, a

guluen ken guyoden dagiti pesante nga agur-urnong ken agilako ti pangdekorasyon a bato nga aggapu iti baybay, kasta met dagiti organisado a mangngalap.

Ti MLPP ken RHB

Malaksid iti ligal nga alyansa, binukel met dagiti tallo a traydor a nailanad iti ngato ti Marxista-Leninista a Partido ti Pilipinas (MLPP). Daytoy ket maysa a rebisyonista a partido – mangkilillo kadagiti suro da Marx ken Lenin bayat nga agpampamarang a mangitantandudo kadagitoy. Binukel ken idadauluan da ti Rebolusyonaryong Hukbong Bayan (RHB) idia CL.

Bandido, lagalag, ken kontra-rebolusyonaryo ti galad ti RHB. Segun iti damag, AFP ken PNP ti mangar-arms kadakuada. Direkta a kumuykuyog ken agserserbi da kas gayd kadagiti operasyon ti kabusor laban iti NPA ken iti rebolusyonaryo a base a masa. Agpapausar da kas espiya dagiti militar ken goons dagiti reaksyonaryo a politiko.

Idi 1999, maysa nga armado a grupo ti RHB a nakabitbit iti bay-on ti nakita idia Mankayan. Rinikus da dagiti balbalay tapno agrekrut para iti RHB. Awan pulos ti naawis da. Saan dan a nagsubli pay manipud idi. Ngem, ita a 2002, padpadasen da a sumrek idia Ifugao.

Ti Alab Katipunan

Daytoy ket maysa a ligal a grupo a binukel dagiti traydor a da Nilo dela Cruz ken Arturo Tabara. Kas met laeng kadagiti dadduma a rebisyonista a grupo, daytoy ket agpampamarang a maka-umili.

Idia Ilocos Sur, nakastrek ti Alab Katipunan (AK) babaen iti kameng da a ni Nestor Seguismundo, lider ti Save Ilocos Sur Alliance (SISA)-maysa a grupo a bumagbanga kenni Chavit Singson. Numan pay naariwawa ti SISA, sumagmamano laeng ti naawis da iti akikid a panggep ken panawagan da kontra kenni Chavit. Awan suporta ti masa kadakuada.

Idi Nobyembre 2001 simrek ti maysa a Jimuel Sikod, organisador ti AK a taga-Manila tapno direkta a manggulo kadagiti mannalon. Inusar na a kontak ken nagrugian ti Sta. Cruz Land Tillers' Association, maysa a organisasyon kano dagiti mannalon nga iggem ni *Vice-Mayor* Jose Ping-ay ti Sta. Cruz. Idi

Dagiti linya dagiti

rebisyonista a traydor:

- husto laeng kano ti linya nga SCO, ken ti nasapa a regularisasyon ti NPA
- iti pannakialyansa, kuna da a san a rumbeng nga inayon ti sosyalista a perspektiba tapno ad-adda a maka-awis kadagiti akintengnga a puersa
- iti pag-oorganisa kadagiti mannalon, ipilpilit da a ligal nga organisasyon ti rumbeng nga ibangon nga isu ti mangisilpo iti amin a trabaho uray pay dagiti nalimed nga organisasyon ken panagtignay

Pebrero 2002, magpamiting ni Sikod tapno iplano ti panangibangon iti Ilocos Sur Federation of Farmers and Fishermen (ISFFF). Saan nga imbaga ni Sikod ti relasyon ti mabukel a grupo ken AK. Ngem adadu a tinalakay na ti maipapan iti Alab Katipunan iti daydiay a miting.

Idi met laeng Pebrero 2002, naangay ti asembleya ti ISFFF idia Narvacan. Simuporta ditoy dagiti politiko ti maikadua a distrito ti Ilocos Sur. Ti nagsponsor ket ni Edgar Zaragoza, agdama a bokal ken maysa a narungsot a warlord. Nagatendar met da Efren Rafanan maysa a napeklan a kontra rebolusyonaryo a politiko ken taga midya, *Vice Mayor* Jose Ping-ay ti Sta. Cruz, ken ti sekretarya ni Congressman Eric Singson.

Dagiti rason apay a naibangon ti ISFFF ket: Umuna, tapno manggulo iti intar dagiti organisado a masa ken malapdan ti panagabante ti nalawa nga alyansa dagiti mannalon, ti Stop Tobacco Planters Exploitation-Ilocos Sur (STOP-EX IS), a siguden a mangitantandudo iti pudno nga interes ti mannalon; Maikadua, makaala ti pondo manipud iti RA 7171. Segun iti linteg, 40% iti pondo ti RA 7171 a bingay ti Ilocos Sur ket diretso a mapan kadagiti organisasyon dagiti mannalon. Daytoy ti puntirya ti AK.

Ti RPM-P ken RPA-ABB

Ti Rebolusyonaryo a Partido dagiti Mangmangged iti Pilipinas (RPM-P) ket maysa met laeng a Partido nga binukel dagiti traydor a da Arturo Tabara ken Nilo dela Cruz. Ditoy a nakasilpo ti Alab Katipunan.

Ni Tabara ti lider ti Revolutionary Proletarian Army (RPA) a sigud a nakabase laeng idia Negros, Panay ken kaasideg nga isla. Nagbalin daytoy nga ahente ti ISAFP idi pay 1988.

Ti met Alex Boncayao Brigade (ABB) ni Sergio Romero (Nilo de la Cruz) ket simmina kenni Popoy Lagman gapu iti panaglilinnuko da iti panagbingay iti kuarta a nakurakot da kadagiti pasuksok ti kapitalista ken panagkikil kadagiti negosyante nga Intsik.

Ti ABB ket timmipipon iti RPA idi Marso 26, 1997.

Kas ti RHB, ti RPA-ABB ket bandido a grupo met laeng. Aramid ti Special Operations Unit da ti panagholdap iti bangko, kidnap for ransom, ken dadduma pay a dakes nga aramid.

Idi Disyembre 1999, nakikumplot ti RPA-ABB iti gobyerno babaen iti bogus a saritaan iti kappia ti

rehimen nga Estrada. Nabayagen nga us-usaren ti militar ti RPA-ABB para iti panagtiktik ken panagsaywar kontra iti rebolusyon. Ilaklako da ti mersenaryo ken kriminal a serbisyo da kadagiti reaksyonaryo a politiko ken komprador kas kada Lucio Tan ken Danding Cojuangco.

Idi Pebrero 2002, pinadas ti RPA-ABB sumrek idia Sta. Cruz Ilocos Sur. Maysa a Quinyang Arquero ti inusar da a rangtay tapno agrekrut iti suporta kadagiti umili sadiay. Inlastog da a ti grupo da ket bukbuklen ti 14 nga armado. Ngem saan da a nagballigi. Kagiddan daytoy, maysa a surat ti naibasa iti radyo, a ti RPA-ABB ket sumupsuporta iti SISA kontra kenni Chavit Singson.

Idi Abril 2002, maysa nga armado a yunit ti RPA-ABB ti nakita idia Burgos, Ilocos Sur ken Pilar, Abra. Ti grupo a (SISA) ti us-usaren da tapno makarekrut.

Dagitoy a grupo ket rumbeng nga ibutaktak ken supiaten tayo. Iyadayo da ti umili iti husto a dalan ti rebolusyon. Gapu iti killo a linya da, pannakairubo ti pangiturongan da kadagiti umili. Ngarud, rumbeng a maireport amin a garaw ken aramid da kadagiti kakadua ken mapatakias da.

AMMOYO KADI?

LCMC nabayagen a didigra iti umili

Nadumaduma a didigra ti iyab-ablat ti Lepanto Consolidated Mining Company (LCMC) kadagiti umili.

- Iti 59 tawen a panagminas ti LCMC, rinibribu a tonelada a rugit (sabidong, pitak, kdp) ti ibelbelleng ti LCMC kada aldaw. Iti daytoy a rugit, tallo a tonelada kada aldaw ti *cyanide*. Maurnong daytoy iti *tailings dam*. Ibulos da dagitoy no tiempo ti panagtutudo wenno bagyo. Masabidongan ti karayan ken agbalin a brown, orange wenno yellow ti kolor na.
- Ti rugit nga ibelbelleng ti LCMC ti nangpangato ti lansad (*river bed*) ti Abra River. Gapu ta agtultuloy a rumabrabaw ti karayan, *na-wash out* ken nagbalin a kabatbatuan ti 465 nga ektarya a katalalonan iti agsumbangir nga igid ti Abra River. Ti nabatbati a 750 ektarya ket agpggad met

laeng a mapunas.

- Ti sabidong manipud LCMC ti mangpatay kadagiti lames ti Abra river. Uray dagiti *fishpond* (piskarya) iti abay ti Abra river ket danonen ti sabidong. Agarup 80% ti lames ti matay kadagiti *fishpond*. Isu nga iti kada 100 a lames, 20 laeng ti mabati.
- Saan a nasayaat ti panagdakkel dagiti pagay gapu iti sabidong ken siltasyon (nakapimpino a pitak) manipud LCMC a maigabur kadagiti talon. Kagudua laeng iti sigud a kadakkel dagiti pagay ti madanon dagiti raep. Mainayon pay, agarup 30 laeng ti binukel ti kada dawa a kaaduan ket eppes pay.
- Agarup 100,000 umili iti 13 munisipyo iti tallo a probinsya ti madangdangran iti operasyon ti LCMC.

Ambus insayangkat ti FZAC

Saanen a malappedan ti agtultuloy a panaggun-
od ti rebolusyonaryo a tignayan kadagiti naaweng
a balligi ti dangadang!

Inambus ti Fr. Zacharias Agatep Command,
NPA-Ilocos dagiti puersa ti 50th IB idi alas 5:15 iti
agsapa ti Abril 19 idiaiy Sitio Cadamortisan, Brgy.
Ugis, Nueva Era, Ilocos Norte. Ti ambus ket
insayangkat dagiti kameng ti maysa nga SYP nga
agtigtignay idiaiy Ilocos Norte.

Dagus a napuntaan da Cpl. Roberto Bunag ken
Pfc. Dominador Mendoza iti umuna pay laeng a
putok. Natay ni Bunag kabayatan a maag-agasan
idiaiy hospital.

Indauluan ni Lt. Ronaldo Mateo ti operasyon ti
maysa a yunit ti Alpha Coy ti 50th IB a nakabase
idiaiy Bumitug, Banna, Ilocos Norte. Ti operasyon
militar nga insayangkat ti bunggoy na ket naawagan
iti Oplan Abante. Panggep daytoy a lappedan ti
panagtignay dagiti Nalabaga a mannakigubat ken ti
lumawlaw ken umun-uneg a base a masa iti Ilocos.

Bayat ti panagisaysayangkat ti kabusor iti operasyon,
agraraira met dagiti bandido nga elemento a tengngel
dagiti politiko iti Ilocos Norte ken intel officers ti
ISAFP. Insayangkat da ti Oplan Abante tapno kano
anupen da dagiti bandido ken tiliwen da dagiti
agisaksaknap iti terorismo iti lugar, ngem ti pudno a
ranta da ket dagiti NPA.

“Napartak ti panagpatured dagiti kabusor,”
kinuna dagiti kakadua iti FZAC “Ngem saan da latta
a nakalisi kadagiti bala mi.”

“Balligi manen!” kinuna dagiti kakadua. Pudno
nga awanen ti makaartap iti kinapursigido ken
kinatured ti NPA iti panangiwayat ti gubat ti umili
tapno maiyabante ti baro-demokratiko a rebolusyon.

Kalpasan ti ambus, natalged nga immatras dagiti
kakadua ket intuloy da manen ti panag-gawaing
masa.

*Ipakpakaammo ti Amianan a Raya a
naipablaaken ti Iloko a bersyon ti
CARHRIHL, ti katulagan a pinirmaan ti Na-
tional Democratic Front of the Philippines
(NDFP) ken ti Government of the Republic of
the Philippines (GRP) kas resulta ti saritaan
iti kappia.*

*Numan pay naputeden ti saritaan ti kappia,
agtultuloy a maipatungpal daytoy a
Katulagan. Kasapulan nga adalen ken usaren
tayo dagiti probisyon daytoy para iti
panangsaluad ken panangilaban kadagiti
pangtao a karbengan aglalo ita a kumarkaro
manen ti militarisasyon iti kaaw-awayan.*

*Alaen ti kopya iti kaasidegan a yunit ti
NPA.*

Integrasyon ti Berdugo a CPLA iti AFP nairugi Ngem mapukpukaw ti pondo ti integrasyon

Pormal a nairugi idi Mayo 24, 2002 ti integrasyon ti 264 a kameng ti berdugo a CPLA Molina ken Sawatang paksyon, kas regular a kameng ti AFP (249 kas enlisted personnel, 15 nga opisyal) ken ti 1,200 kas CAFGU. Madama itan ti panagtreyning dagiti napili. Ti integrasyon ket addaan iti pondo a lima a milyon a piso. Segun iti Administrative Order 18 wenno ti Linteg iti Integrasyon a pinirmaan ni Gloria Macapagal-Arroyo (GMA), ti pondo ket para iti sueldo dagiti maitipon iti AFP, *Service Allowance* dagiti CAFGU ken para iti *livelihood programs*. Daytoy a pondo ti makagapu iti kumarkaro a maniobra-kontra-maniobra dagiti nadumaduma a paksyon ti CPLA. Ti pondo a maala da ditoy ket mausar a mangpapiaksa iti kumapaksuten a grupo da.

Kasla met ubing a nagpasug-nod ti Balweg paksyon. Ipilpilit da nga isuda ti pudno a CPLA. Rumbeng kano a ti integrasyon ket sumurot iti *Executive Order* 220. Segun iti daytoy a linteg, ti integrasyon ti CPLA ket sumurot iti konsepto ti *Cordillera Regional Security Force*. Iti kasta dagiti laeng dati nga CPLA ti rumbeng kano a pagpilian kadagiti ma-integrate. Rumbeng kano nga agpili ti AFP manipud iti listaan ti CPLA sakbay ti pannakasinasina ti

grupo (1987- 1994).

Malaksid ditoy, ak-akusaran da a nagkukumplot ti AFP, ni Mailed Molina, ken ni Modesto Sagudang tapno ilimita ti listaan kadagiti kayat da a maitipon saan ketdi a maibasar iti orihinal a CPLA. Gapu ditoy naikkat ni Modesto Sagudang alias Jet kas CPLA chief ti Balweg paksyon. Ni Leonardo Bun-as alias Mando ti simmukat kenkuana. Naikkat met ni James Kennep kas deputy chief ken sinukatan ni Mike Suguiyao.

Segun pay iti dadduma a damag, aktibo a nagrekrut ni Mailed Molina kadagiti CPLA idia Kalinga tapno mapunuan ti dakkel a kurang ti bilang a maisubmitar a pagpilian ti militar. Segun iti AFP, ti integrasyon ti CPLA ket makatulong a mangsolbar kadagiti tribal war. Ngem kasupadi daytoy, agarup 60 a kameng ti CPLA idia Bugnay ti nangnangruna a makagapu iti tribal war iti baet ti Betwagan ken Bugnay a bintak idi Disyembre 4, 2001 ken agtultuloy agingga ita. Itay laeng nabiiit, nagpetisyon dagiti taga Betwagan tapno disarmaan ken saan a ma-integrate dagiti CPLA. Kanayon latta iti panagpaputok dagiti CPLA kadagiti paltog da a nakaturong iti Betwagan. Makita ditoy a ti CPLA ket saan a solusyon no di

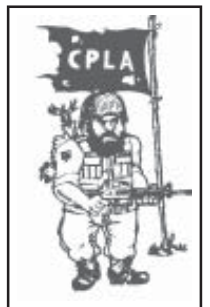
ket mangpakaro iti tribal war.

No ipapauneg pay a kitaen, nabayagen a timmipon ti CPLA iti pasista a militar. Manipud pay idi simmuko ni Conrado Balweg iti gobyerno ni Corazon Aquino, nagbalinen daytoy nga ahente ti reaksyonaryo a gobyerno. Kumuykuyog da kadagiti operasyon militar ken agar-aramid kadagiti nadumaduma a kinaranggas iti masa ti Kordilyera ken uray iti syudad ti Baguio.

Bayat nga agtultuloy ti riri iti baet dagiti nadumaduma a paksyon ti CPLA, naireport met kadagiti lokal a dyaryo a mapukpukaw kano ti P 2.5 milyon a pondo ti integrasyon ti CPLA.

Ditoy a makita a ti integrasyon ti CPLA iti AFP ket pagkuartaan laeng dagiti korap nga opisyal ti AFP. Kalpasan a makurakot da ti pondo, ipasungalngal dan dagiti CPLA kadagiti labanan.

Kabayatan na, impablaak ni Martin Montana, tagapagsarita ti NPA-Ilocos Cordillera a saan nga agpayso ti naireport kadagiti dyaryo a nakatungtong kano ni Ernesto Garado alias Sungar ti maysa nga opisyal ti CPP-NPA-NDF para iti sispayr iti baet ti NPA ken CPLA.

Kampanya Kontra iti rekrutment ti CAFGU Nagballigi

Aktibo manen ti AFP iti panagrekut kadagiti umili, kangrunaan dagiti agtutubo, para iti CAFGU. Tapno makarekrekut kadagiti nadumaduma a baryo ti Ilocos ken Kordilyera, ususaren da ti nadumaduma a pamuspusan kas iti panangikari iti nangato a sueldo, pammut-buteng, kdp.

Tapno malappedan daytoy, inwayat ti umili ti Quirino, maysa a munisipyo ti Ilocos ti maysa a kampanya kontra iti rekrutment ti CAFGU. Naadal dagiti umili a ti gandat ti reaksyonaryo a gobyerno nga agrekrekut iti CAFGU ket agturong iti pannakaitakder dagiti detatsment. Ket no maipatakder dagitoy, nalaklakan to a sumrek iti ili da dagiti imperyalista a kompanya ken proyekto kas iti minas, dadakkel a dam, kdp.

Daytoy a posisyon dagiti umili ket nabukel babaen iti panagtutungtong dagiti umili iti tunggal baryo. Iti maysa a baryo, apaman a naipakaammo ti panggep ti militar nga agrekrekut iti CAFGU iti lugar da, dagus a tinungtong da daytoy iti Dap-ay, nainsigudan nga istruktura a sosyo-politikal. Naibingay ti kapadasan dagiti lallakay ken babbaket idi panawen ti militarasyon iti lugar da. Naikonekta dagitoy kadagiti plano ti gobyerno a makadadael a proyekto kas ti open pit mining, Iteb Dam.

Nagkaykaysaan da nga awan ti ag-CAFGU idia lugar da. Naki-damag da iti takder dagiti sabali a baryo. Nagsisinnukat da iti kapanunotan. Agingga a makita da a sangsangkamaysa gayam ti takder ti umili iti intero a munisipyo. Ngarud, nagpanawagan ti umili ti Quirino iti pannakabibasura ti panagrekrekut iti CAFGU. Imbaga da a saan a pagsayaatan ti umili ti panag-CAFGU dagiti kakailian da.

Panggep ti militar nga agrekrekut ti lima a CAFGU kada barangay. Ngem gapu iti panag-

supiat ti umili, imbaba da ti bilang iti tallo kada barangay. Dagiti naallilaw a narekrekut ket kinatungtong ti umili. Naawis da kano gapu iti kari a nangato a sueldo. Ngem kalpasan a malawlawagan da, immikkat da met laeng.

Impakaamo pay ti umili ti panagsupti integrasyon ti CPLA iti AFPiat da iti panangitakder ti militar kadagiti detatsment iti ili da. Gapu iti nasaknap a panagkaykaysa ti umili, awan iti narekrekut ti militar nga ag-CAFGU.

PTFC&RC dinusa ti NPA

Balligi ti insayangkat ti maysa a yunit ti Alfredo Cesar Command-NPA Ilocos Sur a panagdusa iti Philippine Tobacco Flue-Curing and Redrying Corporation (PTFC&RC), maysa a kompanya iti tabako a nakabase iti syudad ti Candon, Ilocos Sur. Ti panagdusa ket naisayangkat idi Marso 11, 2002.

Sinerrek ken binomba dagiti NPA ti planta ti nasao a kompanya. Daytoy nga aksyon militar ket pannusa iti PTFC&RC gapu iti saan na a panangbayad ti rebolusyonaryo a buwis. Patakaran ti rebolusyonaryo a tignayan nga agkolekta iti rebolusyonaryo a buwis iti kabusor a dasig nga

agnegnegosyo iti sakup ti teritoryo na. Ngem daytoy a kompanya ket ket saan a mangikaskaso iti abiso.

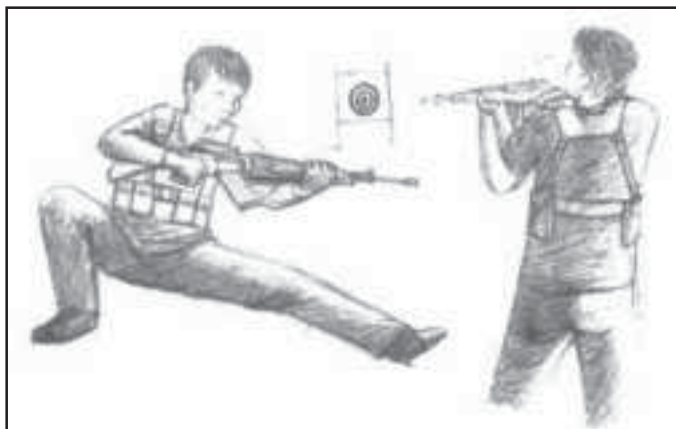
Daytoy a balligi iti tay-ak militar ket pakakitaan iti kapasidad ti NPA nga agusar ti bomba nga awan ti madangran a masa wenno mairaman a sanikua ti masa.

Daytoy a balligi ket nagserbi met kas ballaag kadagiti dadduma a Trading Center iti syudad ti Candon ken kabangibang a munisipalidad. Iti bangir na, nabene-pisyuan met ti masa nga agmulmula iti tabako. Iti uneg ti tallo nga aldaw kalpasan ti aksyon militar, ngimmato ti presyo ti tabako agingga iti P60 manipud iti P53 kada kilo.

Treyning a Pulitiko Militar Insayangkat ti CMC

Balligi nga insayangkat ti NPA Kumand ti Ilocos Cordillera ti maysa a treyning iti Batayan a Kurso Politiko-Militar ti NPA idi Abril 2002. Ti treyning ket naangay iti maysa a probinsya ti Kordilyera. Daytoy ket paset ti panangpanday kadagiti baro a sampa iti NPA tapno mabaelan da a sanguen ti nadumaduma a rebbengen da kas soldados ti umili.

Iti kasta unay a darang ti init iti aldaw, ken ti lamiis met ti rabii, nasiglat ken naganaygay nga impakita dagiti kakadua ti determinasyon da iti kabuklan ti treyning – eher-sisyo, nadumaduma a *combat techniques*, panagmaniobra, ken pananglasat kadagiti *obstacles*. Nagrupo dagiti kakadua iti nadumaduma a platoon ken iskward no sadino a ti kada grupo ket naisabak kadagiti nadumaduma a sitwasyon iti

Ready... Aim... Fire!

Dagiti nagtreyning bayat ti target shooting

aktwal a labanan– makubkob wenno madepensiba, mangkubkob wenno makaopensiba, ambus, kdpay.

Marikna da ti bannog, kasla nabugbog a bagí kalpasan ti maniobra ken kontra maniobra da. Saan a maliklikan dagiti sumagmamano a gasgas iti bagí, bullo, wenno sugat. Paset na amin daytan. Ngem uray mabambannog da, pasaray lat-

ta maangay iti rabii dagiti kultural a programa. Ngem uray ania ti aktibidad iti rabii, kasapulán a bumangon da iti alas kuatro

iti parbangon.

Idi malpas ti treyning, saan a mailadawan ti kinaragsak dagiti kakadua a nagtreyning, kasta met dagiti instruktur da. “Daytoy a treyning ket armas tayo iti inaldaw-aldaw a pannangidur-as iti nadumaduma a rebbengen ken trabaho tayo iti rebolusyon. Impakita yo iti treyning ti kabaelan yo a sumango iti pulitiko-militar a tay-ak iti trabaho ti NPA. *Congratulations*, Agbiag ti rebolusyon!” Daytoy ti mensahe ti instruktur kadagiti kakadua iti *graduation program* iti panagleppas ti treyning.

Pinadayawan met dagiti kakadua ti dakkel a suporta dagiti masa. Paset da iti balligi ti treyning.

Nailian a Minorya iti Baguio agngarngariet iti gobyerno

“ITI AMIN NGA INDIKASYON, ikarkarigatan ti gobyerno a pagtalinaeden ti saan a nainkalintegan a panagtrato a naipalakam kadagiti ap-among mi ken maipalak-am to kadagiti sumarsaruno pay nga henerasyon.” Daytoy ti ibagbaga itattan dagiti nailian a minorya – Ibaloi ken Kankanaey – idia syudad ti Baguio gapu iti kinaawan respeto ken panaglabsing ti gobyerno iti karbengan da iti nagtaudan a daga.

Supsupiaten daytoy a grupo ti wagas ti gobyerno iti panagpanday ken panagipatungpal kadagiti linteg.

Segun kadakuada, idi damo ket nagnamnama da iti sinseridad ti gobyerno a mangsango iti pagsayaatan dagiti nailian a minorya. Idi 1986, impagarup da a ti gobyerno ni Aquino ket mangbigbig iti karbengan ti nailian a minorya. Impagarup da a dagiti reaksyonaryo a linlinteg

kas iti Indigenous People’s Rights Act (IPRA) of 1997 ket pabor iti nainsigudan nga umili. Impagarup da pay a ti National Commission on Indigenous Peoples (NCIP) ket mangisigurado met iti pakaseknan dagiti nailian a minorya.

Naklaat ken nalukatan ti panunot da iti aktwal a mapaspasamak kadagiti nailian a minorya. Kapiirpirma pay laeng ti IPRA kas linteg, insigidan nga inatake dagiti maapektaran kas iti Chamber of Mines of the Philippines (CMP) ken ti rimpieralista a kompanya kas iti Western Mining Corporation (WMC). Kasta met a nagprotesta uray ti dadduma nga ahensya ti gobyerno kas iti DENR, ken Bases Conversion Development Authority (BCDA). Ditoy nga inadal dagiti abogado ti grupo dagiti linaon ti IPRA, pinadas da a timmulong iti panangdepensa iti IPRA idia Korte Suprema. Maysa a partikular a kaso ti Camp John Hay. Inrason da iti Korte Suprema a rumbeng a maisubli daytoy kadagiti nailian a minorya segun iti IPRA. Ngem uray ti kangangatuan a korte ti reaksyonaryo a gobyerno ket adadda a pabor kadagiti imperyalista ken lokal a kakumplot da.

Nakita da nga uray iti pannakaaramid dagiti annuroten

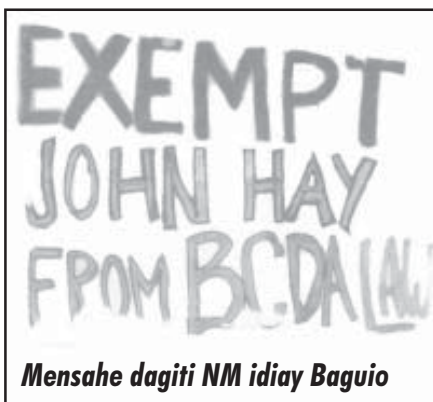

Sumagmamano kadagiti NM a nagipila iti kaso idia Korte Suprema para iti IPRA

ket arbitrario. Umuna, naaramid dagitoy a saan man laeng a nakonsulta dagiti maseknan. Maikadua, maipatungpal kano latta daytoy uray no protesta ti umili. Maikatlo, ad-adda a pabor kadagiti kapitalista ngem iti umili.

Naamiris itattan ti nasao a grupo dagiti nailian aminorya iti Baguio a ti reaksyonaryo a gobyerno ket nalawag a mangpuspusipos laeng iti alipuspos da. Daytoy ti naminpinsan a nangpugsat iti nabatbati pay a panagtalek da iti reaksyonaryo a gobyerno.

Napaneknekan dan nga adda limitasyon ti ligal a pannakidangadang. Gapu ditoy, nakasagana dan a mangipangato iti tukad ti pannakidangadang da. “Nakasagana kamin a mangarakup iti ultimo a pamuspusan para iti pannakasalaknib iti daga ken ti umili agayos man ti dara no kasapulan kas iti inaramid dagiti among mi.”

Mensahe dagiti NM idia Baguio

Serbisyo Medikal Impatungpal ti FZAC

Umigrigat ti panagbiag. Tina Rwen a kiskissayan ti gobyerno ti pondo para iti salun-at, edukasyon, pabalay, ken dadduma pay, bayat a ti panagbayad iti utang na kadagiti imperyalista ken gastos militar ket ik-ikkan na ti nangatngato a prayoridad. Agkurang ti serbisyo medikal nga it-ited ti gobyerno. Nguminngina ti presyo dagiti agas.

Dagitoy ket sumagmamano laeng kadagiti isensennaay dagiti masa a nagpaagas iti *medical mission* nga impatungpal dagiti Nala-

baga a mannakigubat ti Fr. Zacharias Agatep Command idi March 23, 2002.

Sakbay ti *medical mission*, naited ti treyning medikal kadagiti kakadua nga NPA. Paset ti treyning ket ti panangipraktika kadagiti naadal da babaen iti serbisyo medikal iti intar dagiti kakadua ken masa. Naigiddan daytoy iti pannakaselebrar ti maika-33 nga anibersaryo ti NPA.

Naiyaramid ti konsultasyon, *general check-up*, *accupuncture*, *eye check-up*, ken dadduma pay

a panagagas. Kabayatan daytoy, nagpalawag dagiti kakadua mapanggep iti nutrisyon, sanitasyon, epekto dagiti komersyal nga agas, kinakurang ti serbisyo medikal ti gobyerno, ken no kasano a ti sakit ti tunggal indibidwal ket mangisarsarming iti sakit ti gimong.

Naimballigian a naisayangkat ti aktibidad babaen ti panagtinnulong ti yunit ti NPA, sangay ti Partido iti baryo, ken dagiti kameng ti komite iti salun-at.

Presyo ti Tabako Naingato

Ngimmato ti presyo ti tabako a *Virginia* ita a tawen. Daytoy ket gapu iti napinget ken pursigido a kampanya nga insayangkat dagiti mannalon iti tabako iti intero a rehiyon ti Ilocos ken dadduma nga ili ti Abra. Ti presyo a P53-55 kada kilo ket dakkel a balligi a naragpat da. Idi napan a tawen, P43-45 laeng kada kilo ti panagatang dagiti Trading Centers (TC). Mainayon pay a nagun-od dagiti mannalon ket ti pannakaitantan ti panagbayad iti utang da a naurnong gapu iti pannakalugi da iti tallo a tawen.

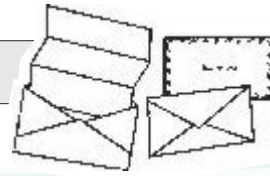
Iti panangidaulo ti Stop Tobacco Planters Exploitation (STOP-EX), inapit itay nabiit dagiti mannalon iti tabako kadagiti probinsya ti Ilocos Norte, Ilocos Sur, La Union ken Abra, ti bunga ti nagbannogan da iti agtultuloy a kampanya da. Ti kampanya ket koordinado a naisayangkat kadagiti sentro dagiti tallo a probinsya manipud pay idi Enero, 2002.

Iti rali dagiti mannalon idi Marso 8, 2002, nagturong da kadagiti nadumaduma a TC tapno idanon ti kiddaw da. Dagiti

TC met laeng ti nangnangruna a naggapuan ti inutang da kadagiti koboy para iti pagpuonan da. Agarup 50 a mannalon ti pannakabayad dagiti mannalon a nangrikus kadagiti TC. Kas resulta, naingato ti presyo ken immannugot dagiti TC a maitantan ti pannakabayad iti utang. Adda met dagiti immannugot a mabaliwan ti kuenta dagiti utang dagiti mannalon a saan a nakabayad gapu iti pannakadadael dagiti mula da.

PIDBAK

Nagadu ti maadal, nangruna dagiti nasyonal nga isyu ken paspasamak kas kadagiti kinabuyok ken korapsyon iti uneg ti gobyerno ti Pilipinas, ken kasano ti panangiyabante ti rebolusyon iti agdama a panawen a kumarkaro ti rigat ken pannakailupitlupit iti kaaduan a masa.

Makaawis ti Seksyon Kultural ta adu ti maadal. Maysa daytoy a napigsa nga armas ti lumablabaan nga umili.

Saan ko pay a nabasa ken nakompleto a nabasa ti dadduma nga artikulo gapu kadagiti nadumaduma a trabaho iti uneg ti pamilya.

-Lucas, mannalon, Kalinga

Mangted inspirasyon dagiti artikulo nga "Iyabante ti rebolusyon iti amin a benneg," "Narimat a Salun-at," ken "Seksyon Kultural." Palawaen dagitoy ti kaammuan. Mangted impormasyon, adal, ken praktikal a tulong aglalo iti panangaywan iti salun-at gapu ta nangina ti agas. Naipakita met a kasapulan ti sakripisyo tapno magun-od dagiti panggep tayo.

Kongkreto, nalawag, ken simple dagiti artikulo. Ngem adda dagiti nauneg a termino nga Iloko a saan ko a maawatan.

-Margie, OSY, Kalinga

Nagustuak ti artikulo a "Ti biag ken dangadang dagiti rebolusyonaryo a pamilya" gapu ta mabasa ditoy dagiti mapaspasamak iti kakadua ken naibinsa-binsa met dagiti kapadasan dagiti armado. Ti artikulo a "Narimat a salun-at ket nangnayon iti kaammuak iti gawaing masa ti NPA.

-Chanep, mannalon, Abra

Ti artikulo a "Rebolusyonaryo a Pamilya" ket adal ken inspirasyon para iti dadduma pay a pamilyado a kakadua ken kadagiti addaan plano nga agpamilya iti uneg ti rebolusyon. Mayat ti Manuel komiks makaparagsak ti drowing. Nalaka a maawatan, uray pay no nadagsen ti topiko daytoy. Napnuan impormasyon ti artikulo a "Sinno ni Ho Chi Minh" ken naimpanawenan gapu ta kumarkaro ti pannakibiang ti US ditoy Pilipinas. Husto ti panagbigbig kadagiti martir tayo iti rebolusyon. Kumpleto iti impormasyon kasilpo kadagiti kadua a napadayawan. Isu laeng ta seryoso la unay ken stereotype ti estilo ti pannakaisurat kadagiti parangal. Mabalin koma a nanayonan kadagiti naragsak a paspasamak idi sibibiag da pay tapno nangpalag-an iti rikna dagiti agladingit a kakadua, gagayyem, ken pamilya.

Iti teknikal nga aspeto, naurnos ken nadalus ti lay-out wenno platar, balansyado ti teksto ken dagiti drowing, nalaka a basaen. Iti estilo dagiti panagsurat, simple ti lengguahe ken epektibo a naidanon ti mensahe. Iti linaon, napudno, signipikante, ken natadem a naiyaplikar dagiti panangamiris, linya, ken patakaran.

-Ka Sofia, NPA-Abra

Okey ti surat ni Ellaine ti Kalinga ken ti sungbat ti Dangadang kadagiti saludsod na.

Koma ket ipablaak met ti biag dagiti rebolusyonaryo a martir a lokal ken nasyonal kas kada Chadli Molintas, Armando Teng, kdp. Kasta met nga agtultuloy koma ti panangisalaysay kadagiti nailian a tignayan a manangwayawaya iti dadduma a pagilian kas idia Peru ken Nepal, artikulo maipanggep iti agrikultura, ken panangusar iti litrato malaksid pay iti drowing.

-Ka Joven, NPA-Abra

Danin ko iti Anibersaryo ti NPA

ni Dexter

istudyante nga aktibista idiay Kalinga

*Sakbay nga innak ibangat
Danin ko a medyo mayat
Kayat ko man nga iyebkas,
Magandang araw sa ating lahat*

*Tawen 1969, 29 ti mabilang iti bulan ti Marso
Sipud namulatak kanayon a mapampanunot ko
kumusta ngatan dagiti pudpudno a soldado
Aglalo itattan, maika-33 nga anibersaryo*

*Nabayag nga inar-arapaap, kayat ko manen a makita
Nangnangruna dakayo kakadua ditoy kalinga
Isu nga iti daytoy nga anib ket addaak ita nga agkunkuna,
Happy Anniversary kadayo amin, araw labas na*

*Iti panagdaliasat karayan ken bakir, kayat ko man nga ibaga
Saan met gayam a basta-basta ta medyo adda rigirigat na
Ngem saan a lapped, tuloy latta ti pagna
Ket nasabat mi dua a natataraki a kadua*

*Narikna mi met bassit ti bannog ken rigat ti sumang-at
Ngem apagbiit ta dagus met laeng a napunas
Nangruna ta idi makadanon, naisem a kakadua ti makitak
Makabang-ar, makaay-ayo kasla kayat kon a sumampaak*

*No mabalbalin kayat kon a mabatiak
Ngem kasapulan pay nga agsubli iti naggapuak
Tapno iproseso ti nagannak ken pamilyak
Nagangganas ton ti agarmas, isu nga ur-urayen dak*

*Ituloy tayo latta ti rinugian a dangadang
Ituloy tayo latta ti panagaddang iti nalinteg a dalan
In-inut a pakapsuten ti bileg ti kalaban
Ingana agballigi, rebolusyon nga ilablaban.*

Agbiag ti 33rd anibersaryo ti NPAI

IDIAY MANKAYAN

Sakbay nga immay dagiti kolonyalista nga Espanyol, nawaya ti umili ti Mankayan a mangtagikua ken mangsagrap kadagiti kinabaknang ti daga.

Idi 1856, simmangpet dagiti Espanyol a nangagaw iti minas. Imbangan da ti Cantabro Metalurgica

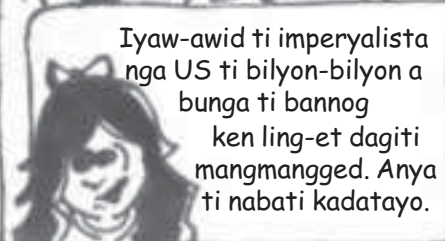

Simmublat dagiti Amerikano idi 1933 Nagibangan da iti dua a minas. Imbangan da ti LCMC idi 1936

Kukua dagiti apong tayo ti minas. Itatta ket nagbalin tayon nga adipen nga umawawat laengen iti nababa a sueldo.

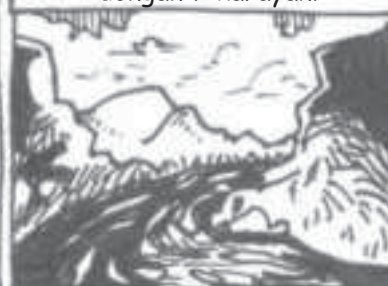
Iyaw-awid ti imperyalista nga US ti bilyon-bilyon a bunga ti bannog ken ling-et dagiti mangmangged. Anya ti nabati kadayo.

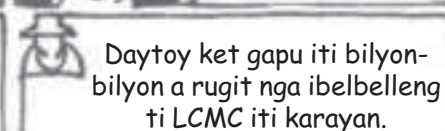
Tuok ken didigra! Dayta ti sagsagrapen tayo. Margaay dagiti bantay, mapukaw ti danum.

Saan laeng nga iti kambantayan ti apektado. Uray iti kapatagan. Maperdi ti talon ken masabidongan ti karayan!

Daytoy ket gapu iti bilyon-bilyon a rugit nga ibelleng ti LCMC iti karayan.

Agum dagiti kapitalista! Napeggad ken narigat ti trabaho mi, nakababbaba met ti sueldo mi. Adu pay ti kakadua mi nga ikkaten da iti trabaho.

Mapukpukaw wanno masabsabidongan ti irigasyon para iti talon mi! Marmargaay dagiti pagnaedan mi!

Kasapulan ti nalawa a panagkaykaysa ti mangmangged, umili ti kambantay ken patag -- laban iti makadidigra nga operasyon ti minas!

